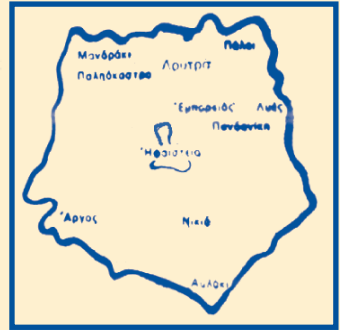

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

«Πολυβότης γάρ εις τῶν γιγάντων ὑπὸ τοῦ Διὸς βληθεὶς ἠνείχετο· Ποσειδῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν ἀφείδεν τὴν τρίαιναν τοῦ μὲν ἡμάρτε· γέγονε γὰρ νῆσος τὸ βληθὲν Νίσυρος».

«Νῆσος ἑπταστάδιος πῶς τὴν πείμετρον, ὕψηλὴ καὶ θεατροειδὴς συναπτομένη χῶμασι πρὸς τὴν ἠπειρον καὶ ποιοῦσα δίπολιν τρόπον τινὰ τὴν Κνίδον, κατ' αὐτὴν δὲ Νίσυρος πελαγία». (Στράβων)

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΙΣΥΡΙΩΝ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
ΕΠΑΙΝΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Γραφεία: 3ης Σεπτεμβρίου 25 (104 32 Αθήνα) ❖ ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022 - Περ. Γ' ❖ Αρ. φύλλου 183

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΜΑΓΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ

Σε μια εποχή, που το χιόνι, το τσουκτερό κρύο και το χιονόνερο, κρατούν τον κόσμο προσκολλημένο στο καταχείμωνο, ήρθε εφέτος η θερινή ώρα, για να μας θυμίσει πως, όπου νάναι μπαίνομε στο καλοκαίρι. Είναι μια βεβαιωμένο πως οι καιρικές συνθήκες, έχουν πάψει να αποτελούν το χαρακτηριστικό γνώρισμα κάθε εποχής. Είναι, μας λένε οι ειδικοί, ένα ακόμα φαινόμενο της πολυσυζητημένης κλιματικής αλλαγής και της διατάραξης της αρμονίας και της ισορροπίας, που ως τώρα επικρατούσε στη φύση. Μιας αλλαγής, της οποίας πρόξενος είναι η συσσώρευση πάσης φύσεως ρυπογόνων ουσιών, με τις οποίες φορτίζεται και ρυπαίνεται το περιβάλλον, με συνέπεια να αντηδρά καταστροφικά σε βάρος όλων, όσα κινούνται και ενεργούν μέσα στα όριά του. Υπεύθυνο για την κατάσταση αυτή είναι το ανθρώπινο χέρι, όσο για το ποιος φταίει, εδώ το μπαλάκι, πάει σύννεφο, από Βορράν προς τη Δύση, από τη Δύση προς Ανατολές και τομήγαλιν. Πάντα φταίει ο... άλλος. Ενώ, για παράδειγμα, οι Αμερικανοί κατηγόρησαν τους Ρώσους για την έκλυση ραδιενεργών καταλοίπων από την έκρηξη του αντιδραστήρα στο Τσερνομπίλ, πριν καλά-καλά κοπάσει ο θόρυβος δημιούργησαν οι ίδιοι την ίδια κατάσταση, με τους βομβαρδισμούς στη Σερβία.

Κι ενώ οι Ρώσοι κατηγόρησαν τους Αμερικανούς, για τους βομβαρδισμούς στη Σερβία, ήρθε η ώρα για να τους ξεπεράσουν, με τους βομβαρδισμούς, που ισοπέδωσαν πρόσφατα την Ουκρανία. Κι ανήμεσα σε όλα αυτά ένας κόσμος ολόκληρος ενεδός, και εμβρόντιος, παρακολουθεί την καταστροφή του, ανήμπορος να ανηδράσει. Και το οξύμωρο, το υποκριτικό της υπόθεσης είναι ότι όλοι αυτοί, κατηγόροι και κατηγορούμενοι, ηγούνται της παγκόσμιας σταυροφορίας για την καθαρότητα του περιβάλλοντος και την προστασία του από τα κάθε είδους ραδιενεργά και πυρηνικά κατάλοιπα, μεταξύ των οποίων και το απειροπλοισμένο ουράνιο, που απελευθερώνεται με το σκάσιμο των βομβών, για τη ρίψη των οποίων ευθύνονται οι ίδιοι. Κάθε χρόνο διοργανώνονται συνέδρια, χαράσσονται πορείες, λαμβάνονται αποφάσεις, εξαγγέλλονται μέτρα ίσα-ίσα για το «θεατήναι», για να δικαιολογηθεί η κίνηση. Αφού σε πρώτη ευκαιρία, είναι οι ίδιοι, που τα αγνοούν και τα παραβιάζουν. Ευρείας δημοσιότητας έτυχε το γεγονός, όμως απλά για να... γίνεται κουβέντα, ότι, κατά την τελευταία παγκόσμια σύνοδο στη Γλασκόβη, τον περασμένο Νοέμβριο, με θέμα τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό της καύσης πετρελαιοειδών, ενώ υπήρχε τακτική αεροπορική συγκοινωνία, κάπου 400 από τους συνέδρους προτίμησαν να ταξιδέψουν, καθένας με το ιδιωτικό του Λίμπαρ Τζετ, που καθένα εκπέμπει ρύπους, όσο 50 και πλέον αυτοκίνητα μαζί. Και οι ίδιοι, λίγη ώρα μετά, από το θήμα του συνεδρίου εξαπέλυαν μύδρους και κουνούσαν το δάκτυλο εναντίον όσων ρυπαίνουν το περιβάλλον και μολύνουν την ατμόσφαιρα.

Φαίνεται πια καθαρά πως αποδέκτες των μέτρων αυτών είναι μόνο οι μικρές και αδύναμες χώρες. Και τρανή απόδειξη αποτελεί το γεγονός ότι, σε μια εποχή, που η Κίνα χρησιμοποιεί, χωρίς περιορισμό, άνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και παράλληλα ενθαρρύνει την εισαγωγή ορυκτού άνθρακα από άλλες χώρες, για παρόμοια χρήση, την ώρα που η Γερμανία, μέλος της Ε.Ε., ανεγείρει θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, που θα λειτουργεί με ορυκτόν άνθρακα, την ίδια ώρα η Ελλάδα, στα πλαίσια των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, υποχρεώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταργήσει το λιγνίτη, με τα τεράστια αποθέματα, που διαθέτει και να υποχρεωθεί να καλύψει τις ανάγκες της με πετρελαιοειδή, τα οποία όμως ενοκοποιούνται σε μεγάλο βαθμό για τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

Θέσεις-Αντιθέσεις

ΜΠΡΑΒΟ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΦΛΟΡΙΔΑΣ

Άξια κάθε επαίνου είναι η απόφαση του Συλλόγου Νισυρίων Φλόριδας να καλύψει, όπως γράφουμε σε άλλη στήλη, τη δαπάνη για την αγορά όλων των ηλεκτρικών συσκευών του Ξενώνα, που δημιουργήθηκε από το Δήμο Νισύρου στην Αθήνα, με σκοπό τη φιλοξενία Νισυρίων, που μεταβαίνουν στην Πρωτεύουσα για διάφορες υποθέσεις τους. Πρόκειται για μια ευγενική χειρονομία, που φανερώνει τη διάθεση προσφοράς και αντανακλά το πνεύμα πατριωτισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης, από το οποίο εμφορούνται τα μέλη του Συλλόγου και το οποίο σε παλαιότερες εποχές αποτελούσε την κατευθυντήρια γραμμή δράσης των όποις γης Νισυριακών Συλλόγων. Η χειρονομία έχει ιδιαίτερη σημασία, καθ' όσον εκδηλώθηκε αυθόρμητως, μόλις έγινε γνωστή η σκέψη για τη δημιουργία του Ξενώνα, ως συμβολή σε ένα έργο, που ήδη έχει τεθεί, ως οικονομική υποστήριξη, στη διάθεση των συμπατριωτών μας, προκειμένου να αποφυγούν τη δαπάνη Ξενοδοχείου. Η χειρονομία έτυχε ιδιαίτερης μνείας και τιμής κατά την τελευταία των εγκαινίων, από την εφημερίδα μας δε προβάλλεται ως παράδειγμα προς μίμηση.

Η ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ολοένα και πιο ορατό γίνεται το δημογραφικό πρόβλημα, που αντιμετωπίζει και η Νίσυρος, με τους αντίστοιχους ενδεικτικούς δείκτες να κινούνται σε ανησυχητικά επίπεδα. Ο αριθμός των μαθητών των σχολείων κινείται ολοένα σε φθίνουσα πορεία, η στήλη των γάμων στα κοινωνικά της εφημερίδας μας, σχεδόν μόνιμα, παραμένει κενή, σε αντίθεση με αυτή των θανάτων, που ολοένα διευρύνεται και επεκτείνεται, ενώ αυξητική πορεία παρατηρείται στο πρόβλημα της υπογεννητικότητας. Η πολύτεκνη οικογένεια αποτελεί πια παρελθόν για το νησί μας, με τα νέα ζευγάρια να επικαλούνται περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες και αδυναμία της μητέρας να ανταποκριθεί στα μητρικά της καθήκοντα, λόγω της ανάγκης εργασίας της εκτός σπιτιού. Το πρόβλημα, όπως είναι γνωστό, απασχολεί όλη τη Χώρα, ενώ σε άλλες νησιωτικές περιοχές έχει πάρει ευρύτερες διαστάσεις. Όμως «καθώς με τον πόνο του», κατά τη λαϊκή ρήση. Το πιο ανησυχητικό είναι το ότι δεν διαφαίνεται λύση του προβλήματος, αφού όλα τα ληφθέντα ως τώρα μέτρα έχουν αποδειχθεί αναποτελεσματικά, με αναποφευκτική συνέπεια, όπως προειδοποιούν οι ειδικοί, η χώρα να οδηγείται σε γήρανση του πληθυσμού και σε εθνικό μαρasmus.

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ Ο ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Με την ευκαιρία της παρουσίας στην Αθήνα, για υπηρεσιακούς λόγους, του Δημάρχου Νισύρου, έγιναν την Κυριακή 20 Μαρτίου, τα εγκαίνια, του Δημοτικού Ξενώνα φιλοξενίας Νισυρίων, στον οποίο μετασκευάστηκε η μια πτέρυγα, του διαμερίσματος, που πρόσφατα αγοράστηκε από το Δήμο Νισύρου και ενώθηκε με τη «Γιαννιεύσις Νισυριακήν Εστία».

Πρόκειται για ένα αυτόνομο, θερμαινόμενο διαμέρισμα, που κατασκευάστηκε με δαπάνη του Δήμου και αποτελείται από δυο ευρύχωρα δίκλινα υπνοδωμάτια, κουζίνα, τραπεζαρία, λουτροκαμπίνη, και μεγάλο διάδρομο. Είναι πλήρως επιπλωμένο με ξενοδοχειακό και ηλεκτρολογικό εξοπλισμό και προσρίζεται για δωρεάν φιλοξενία και παροχή Ξενοδοχειακής συνδρομής σε συμπατριώτες μας, που κάποιες υποχρεώσεις τους αναγκάζουν να βρίσκονται προσωρινά στην Αθήνα.

Μετά τον αγιασμό των εγκαινίων, τον οποίο τέλεσε ο συμπατριώτης μας παπα Στάθης, απηύθυνε χαιρετισμό ο Δήμαρχος Χριστόφορος Κορωναίος, ο οποίος, αναφερόμενος στην απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την αγορά του διαμερίσματος, δήλωσε πως αυτή αποτέλεσε αναγνώριση του έργου και της δραστηριότητας των Νισυριακών Συλλόγων της Αθήνας, οι οποίοι με την όλη παρουσία τους τιμούν και προβάλλουν το όνομα της Νισύρου, ανάμεσα στην ευρύτερη Δωδεκανησιακή Κοινότητα. Ακολούθως εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον εγκαίνιαζόμενο Ξενώνα, του οποίου η δημιουργία εντάσσεται στα πλαίσια του προγράμματος κοινωνικής αλληλεγγύης του Δήμου και αποτελεί μια ακόμα έκφραση των εξαγγελιών του Δήμου για συμμετοχή στα προβλήματα των δημοτών και βελτίωση των συν-

Από τον Αγιασμό των εγκαινίων

θηκών διαβίωσής τους. Στη συνέχεια ευχαρίστησε και συνεχάρη τον Πρόεδρο της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών Κώστα Χαρτοφύλη, γιατί αυτοβούλως επιμύθη την ευθύνη του συντονισμού και της εποπτείας των εργασιών και παρά τις αναφερίσεις δυσχέρειες, κατάφερε, να παραδώσει σήμερα ολοκληρωμένο το λαμπρό αυτό έργο. Ευχαρίστησε επίσης απηύθυνε και προς το Σύλλογο Νισυρίων Φλόριδας και ιδιαίτερα στον Πρόεδρο του Νίκο Ιντζέ, για την προθυμία τους να συμβάλουν έστω και συμβολικά στη δαπάνη για τον εξοπλισμό του Ξενώνα.

Ο Κώστας Χαρτοφύλης, που πήρε στη συνέχεια το λόγο, αναφέρθηκε στους λόγους, οι οποίοι συνηγόρησαν στην δημιουργία του Ξενώνα, ευχαρίστησε το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο γιατί πρόθυμα και ανατρίηρα απεδέχθησαν τη σχετική πρόταση των Συλλόγων, ευχαρίστησε το Δήμαρχο για την εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του, αναθέτοντάς του το συντονισμό των εργασιών, αλλά και για την αγαπή συνεργασία τους στην πορεία του έργου, ενώ με τη σειρά του ευχαρίστησε και συνεχάρη και ο ίδιος το Σύλλογο των Νισυρίων Φλόριδας για την κάλυψη της δαπάνης για την αγορά όλων των ηλεκτρικών συσκευών του Ξενώνα. Ήταν μια πράξη αλληλεγγύης, όπως είπε, η οποία ανέκαθεν χαρακτήριζε τους ανά τον κόσμο Νισυριακούς Συλλόγους, γι' αυτό και πρέπει να προβληθεί ως παράδειγμα προς μίμηση.

Ένα από τα υπνοδωμάτια του Ξενώνα φιλοξενίας

Τελειώνοντας ευχαρίστησε και όλους, όσοι από τα μέλη των Δ.Σ. των δυο Συλλόγων έσπευσαν να συμπαρεσταθούν στην προσπάθειά του.. Συγχαρητήρια προς το Δήμαρχο και το Δημοτικό συμβούλιο απηύθυνε και ο παπα Στάθης, για το εγκαίνιαζόμενο έργο, το οποίο χαρακτηρίσε ως έκφραση της κοινωνικής αλληλεγγύης και ανθρωπιστικής συμπαράστασης, που ανέκαθεν χαρακτηρίζουν του Νισυρίου ευχρήθηκε δε ο εγκαίνιαζόμενος χώρος να α-

(Συνέχεια στη σελ. 3) ❖

Η ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ ΞΑΝΑΚΤΥΠΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΜΑΣ ΜΗΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΗΣΥΧΟΥΜΕ;

Σύμφωνα με πληροφορίες, που δημοσιεύθηκαν στον ημερήσιο τύπο, η Κυβέρνηση, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, να βγει η Ελλάδα από τη δίνη της ενεργειακής ακρίβειας και να απαλλαγεί από τη θλιβερή πρωτιά, όσον αφορά την τιμή των καυσίμων και της ηλεκτρικής ενέργειας, αποφάσισε να στραφεί προς την αξιοποίηση των υφισταμένων, εγχώριας πηγής, ενεργειών.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, ο Υπουργός Ενέργειας Κώστας Σκρέκας, υπέγραψεν απόφαση, με την οποία καθορίζονται οι όροι και τα δικαιώματα έρευνας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του υπάρχοντος γεωθερμικού δυναμικού της χώρας. Η απόφαση, όπως αναφέρθηκε, αφορά τα πεδία με θερμοκρασία άνω των 90 βαθμών Κελσίου, στοιχείο κατάλληλο για την αξιοποίηση της γεωθερμίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής βάσης. Ο ημερήσιος Αθηναϊκός τύπος ενδέχεται την είδηση με δημοσίευσμα, στα οποία επισμαίνονται ο ορατός κίνδυνος περιβαλλοντικών επιπτώσεων και συνιστάται η λήψη μέτρων, ώστε το εν λόγω πρόγραμμα να εξελιχθεί με τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων, με κοινωνική συμμετοχή και με περιβαλλοντικά σαφήνια, προκειμένου να προστατευθούν και το περιβάλλον, αλλά και οι ενταγμένες στο πρόγραμμα Natura περιοχές.

Αναμένεται η ευκαλοφροσύνη της απόφασης, προκειμένου να φανεί αν θα πρέπει να ξεκνακτυπώσουν τα τμήματα του...πολέμου στη Νίσυρο. Γιατί παρ' όλες τις μακροχρόνιες δυναμικές κινητοποιήσεις, η εκμετάλλευση των γεωθερμικών πεδίων του νησιού μας, εξακολουθεί να βρίσκεται στο στόχαστρο των επιδιώξεων της ΔΕΗ.

ΑΥΞΗΜΕΝΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΚΟΡΟΝΟΙΟΥ ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΕΙ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Ανησυχητικά είναι τα νέα από τη Νίσυρο, όσον αφορά την εξάπλωση του κορονοϊού. Σύμφωνα με πληροφορίες των Ν.Ν., τον τελευταίο καιρό παρατηρείται εξάπλωση της πανδημίας στο νησί, με τα κρούσματα να πολλαπλασιάζονται με ραγδαίο ρυθμό, ξεπερνώντας ήδη κάποιες δεκάδες, ενώ γίνεται λόγος και για θανατηφόρα περιστατικά.

Πιο ανησυχητικό, σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πληροφορίες, είναι το γεγονός ότι παρατηρείται περιφρόνηση προς τα προβλεπόμενα προστατευτικά μέτρα, ενώ καλλιεργείται και ολοένα επεκτείνεται το αντιεμβολιαστικό κίνημα. Και όλα αυτά, ενόψει της τουριστικής περιόδου και με δεδομένο το ότι, τέτοιες συμπεριφορές κάθε άλλο, παρά ευνοϊκές είναι για την προσέλκυση τουριστών, η παρουσία των οποίων έχει δεθεί στενά με την οικονομία της Νισύρου. Θα θυμίσουμε ότι, κατά την παρελθούσα τουριστική περίοδο, η μηδενική παρουσία του κορονοϊού, το λεγόμενο covid free, αποτέλεσε κράχη για να πλημμυρίσει το νησί από τουρίστες. Η συνταγή για να συνεχιστεί το φαινόμενο, όπως άλλωστε απαιτεί το γενικότερο καλό του νησιού μας, είναι γνωστή. Στο χέρι των κατοίκων είναι να την τηρήσουν.

ΕΥΧΕΣ

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα» και το προσωπικό της εφημερίδας μας απευθύνουν θερμές Αναστάσιμες Ευχές προς τους ανά τον κόσμο συμπατριώτες και φίλους του Συλλόγου μας.

Στην Τράπεζα Πειραιώς ο Αριθμός Λογαριασμού GR 8101720940005094100014435

Περιμένει τη συνδρομή σας για την εφημερίδα. Η κατάθεση μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Τράπεζα. ΜΗ ΤΟ ΑΜΕΛΗΣΕΤΕ

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΞΙΜΙΣΗ ΑΙΩΝΩΝ ΔΟΥΛΕΙΑ

ΕΤΣΙ ΦΤΑΣΑΜΕ ΣΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ !!

Εβδομήντα πέντε (75) χρόνια έχουν περάσει από την ιστορική και ευλογημένη μέρα της 31ης Μαρτίου του 1947.

Την Ημέρα που ήρθε στα Δωδεκάνησα

«Η Δευτεριά σαν της αυγής το φεγγοβόλο αστέρι της νύχτας το ξημέρωμα να φέρει».

Και οι ψυχές των χιλιάδων Δωδεκανησίων αγωνιστών, που έφυγαν από τη ζωή με το όραμα της Λευτεριάς των νησιών μας, έστησαν τότε χορό, για να γιορτάσουν τη δικαίωση των αγώνων και των θυσιών τους, ένεκα των οποίων εφεξής θα ζούσε ελεύθερα τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους. Για 638 ολόκληρα χρόνια τα μαρτυρικά Δωδεκάνησα ζούσαν κάτω από το πέλαμα και το βαρύ ζυγό πολυώνυμων κατακτητών, των Ιωαννιτών Ιπποτών επί 213 χρόνια, των Τούρκων επί 390, των Ιταλών επί 31, των Γερμανών επί 2 και επί άλλα τόσα των Αγγλων. Χρόνια διωγμών, στερήσεων, πιέσεων, φυλακίσεων, με στόχο να αλλάξουν το Εθνικό φρόνημα των Δωδεκανησίων, να τους απομακρύνουν από τα ιδανικά της φυλής τους και να τους αποκόψουν από τη θρησκεία των προγόνων τους. Η τελευταία δοκιμασία προήλθε από την Ιταλία, η οποία κατέλαβε τα Δωδεκάνησα την Άνοιξη του 1912. Όμως δεν άργησαν να αποδειχθούν φρούδες οι ελπίδες των Δωδεκανησίων, ότι, τάχα, ως Ευρωπαίοι οι νέοι δυνάστες, θα έδειχναν συμπεριφορά διαφορετική από την ανατολίτικη βαρβαρότητα των προκατόχων τους. Στόχος τους ήταν ο αφελλητισμός των νησιών, ο οποίος έλαβε ευρύτερες διαστάσεις με την επικράτηση του Φασισμού στην Ιταλία. Όμως κάθε καταναγκαστικό μέτρο και κάθε προσπάθεια προσέκρουαν στη σθεναράν αντίσταση των Δωδεκανησίων, ωστόσο ήρθε ο

Αριστερά ο Άγγλος Ταξίαρχος Πάρκερ και δεξιά ο Έλληνας Αντιναύαρχος Περικλής Ιωαννίδης κατά την έπαρση της Ελληνικής Σημαίας

Ο Αντιναύαρχος Περ. Ιωαννίδης ανάμεσα σε 12 μαθήτριες του (τότε) Καζούλειου. Στην πρώτη σειρά από αριστερά τρίτη η Ελένη Σκουλλή (σύζυγος Γιάννη Χαροφύλλη), τέταρτη η Σταματία Ονομομίδου - Κοντασιού, από τους Παύλους και πέμπτη η ΚΑΛΥΜΝΟΣ, η Μαρία Ιωάν. Ρουσσότου

πόλεμος, ο οποίος ανέστειλε μερικώς τα ιταλικά σχέδια, τα οποία μετέωρε οριστικά η υποθήκη των Παρισίων, η οποία αποφάσισε την Ενσωμάτωση των Δωδεκανησίων στην Ελληνική Επικράτεια.

Όπως είναι γνωστό, η συστική Ειρήνης των Παρισίων υπεγράφη στις 10 Φεβρουαρίου του 1947 και επικύρωσε, κατά κάποιο τρόπο, τα αποφασισθέντα κατά το προηγούμενο συμβούλιο των Υπουργών των Εξωτερικών των τεσσάρων μεγάλων δυνάμεων, ΗΠΑ, Ρωσίας Βρετανίας και Γαλλίας, που συνήλθαν στο Παρίσι τον Ιούνιο του 1946. Εδώ τέθηκε για πρώτη φορά το θέμα παραχώρησης των Δωδεκανησίων στην Ελλάδα. Και θα πρέπει, για ιστορικούς λόγους, να σημειωθεί ότι, η Αγγλία δεν είδε με καλό μάτι το αίτημα αυτό της Ελλάδας, γιατί είχαν άλλες βλέψεις για τα Δωδεκάνησα. Στη διάρκεια του πολέμου και προκειμένου να πιέσει την Τουρκία να πάρει μέρος σ' αυτόν στο πλευρό των συμμάχων, της έταξε να της παραδώσει έξι (6) από τα Δωδεκάνησα. Όμως για καλή τύχη της Ελλάδας, η Τουρκία δεν απεδέχθη την πρόταση. Κι όταν μετά την αποχώρηση των Γερμανών, τα Δωδεκάνησα τέθηκαν υπό Βρετανική κατοχή, η όλη συμπεριφορά των Αγγλων έδειχνε ότι δεν υπήρχε πρόθεση να παραδώσουν τη διοίκηση των νησιών στην Ελλάδα. (εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ 29/11/1994). Γι' αυτό χρειάστηκε να ασκηθεί έντονη πίεση από το State Department, προκειμένου η Αγγλία να αλλάξει γνώμη. Κι ενώ είχε καιμφερί η αντίρρηση των Αγγλων, προέκυψε θέμα με τον Υπουργό των Εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης Μολότοφ, ο οποίος είχε ταχθεί αμετάπειστα κατά της παραχώρησης των νησιών στην Ελλάδα. Και μάλιστα όπως σημειώνει στα απομνημονεύματα του ο Αμερικανός Υπουργός των Εξωτερικών Μπέβιν, εθεωρείτο βέβαιο το ναυαγίο για το Δωδεκανησιακό ζήτημα, λόγω της σοβιετικής άρνησης. Και λίγο προ του τερατισμού της διάσκεψης, δήλωσε ο ίδιος, εις επήκοον όλων, ότι «η συνεδρίαση θα στελείνε με επιτυχία, αν διεκονίζετο και το θέμα των Δωδεκανησίων». Και τότε ήρθε η έκπληξη. Εν μέσω γενικής αγής, ο Μολότοφ εξάφισε τους πάντες, δηλώνοντας ότι «η Σοβιετική αντιπροσωπεία δεν έχει καμιά αντίρρηση για το Δωδεκανησιακό». Δεν πίστευαν στα αυτά τους οι σύνεδροι και προκειμένου να μην υπάρξει παρερμηνεία, ο Μπέβιν ρώτησε «δηλαδή κ. Μολότοφ θέλετε να πείτε ότι συμφωνείτε για να δοθούν τα Δωδεκάνησα στην Ελλάδα». Και η απάντηση έδωσε οριστικά το πρόβλημα «Μάλιστα, αυτή είναι η έννοια των λόγων μου» απάντησε ο Ρώσος Υπουργός. Και η απάντηση έτυχε θερμής υποδοχής από τους μετέχοντες στη διάσκεψη, αφού το θέμα ελύετο πλέον οριστικά.

Και το άγγελμα ...ουρανών επεμψήθη

Όταν έφθασαν τα ευχάρια νέα στην Ελλάδα, η τότε Κυβέρνηση έσπευσε να αναγγείλει το μήνυμα στα ενδιαφερόμενα Δωδεκάνησα, επιλέγοντας την πιο σύντομη, όμως πρωτότυπη, οδό. Ο γράφων, ο οποίος είχε την τύχη να ζήσει εκ του συνεγγυς τα γεγονότα, θυμάται το ζεστό απομνημόνιο της 29ης Ιουλίου 1946, όταν ήρθε να ταράξει την ηρεμία της Νισύρου ο δυνατός θόρυβος μιας στρατιωτικής «ντακότας», που πετώντας σε χαμηλό ύψος πάνω από το Μανδράκι, έρριξε στο κενό πακέτα, που σε λίγα λεπτά διαλύθηκαν και γέμισαν τον ουρανό με ιπτάμενες εφημερίδες. Και όταν σε λίγο ...προσεγγίσθηκαν, ο κό-

σμος διάβαζε με πηχιαίους τίτλους ότι, «Οι τέσσαρες αποφάσισαν ομόφωνα δια την απόδοση εις την Ελλάδα της Δωδεκανησίου...». Ταυτόχρονα οι καμπάνες των εκκλησιών, με χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες ανήγγελλαν το μήνυμα, που απηχούσε τον προαιώνιο πόθο αναριθμητων γενεών. Μαζί με τις εφημερίδες έπεσε και δέμα από το Δήμο Αθηναίων προς το Δήμο Νισύρου, που περιείχε Ελληνική Σημαία μεγάλην μεγέθους και χαιρετιστήριο μήνυμα του Δημάρχου Αθηναίων, επί τη απελευθέρωσιν των νησιών. Σε πρώτη κίνηση, το γεγονός χαιρετίστηκε με Δοξολογία στην Ποταμίτισσα, που είχε πλημμυρίσει από ένα κόσμο, που ήταν αδύνατο να συγκρατήσει τα

Οι Αρχές της Ρόδου γονυπετεί παρακολουθούν την έπαρση της Ελληνικής Σημαίας

δάκρυα, τη χαρά, τον ενθουσιασμό, τη συγκίνηση, που εκείνη την ώρα πλημμύριζε τις καρδιές όλων. Μετά τη Δοξολογία, ο τότε Δήμαρχος Πασχάλης Χριστοφόρος διάβασε το μήνυμα του Δημάρχου Αθηναίων, που έγραφε :

Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΝΙΣΥΡΩ ΠΙΕΜΠΕΙ ΕΓΚΑΡΔΙΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΝ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΩΣΕΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΕΥΧΕΤΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΖΕΙΔΑΡΩΝ ΠΙΝΟΗΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Αθήνησι τη 7η Ιουλίου 1946

Ο ΓΕΝ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Κ. ΝΙΚΗΤΕΑΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΙΠΠΙΣΚΙΑΣ

Ακολουθώντας οι ιερείς ευλόγησαν τη Σημαία, η οποία αμέσως επήρθη εις τον ιστόν του Δημαρχείου και εκυμιάζεν εις τον ελεύθερον πλέον ουρανόν της Νισύρου.

Από εκείνη την ημέρα άρχισεν η αντίστροφη μέτρηση. Τα γεγονότα το ένα μετά το άλλων, οδηγούσαν στην ημέρα, που θα γινόταν πράξη η απόφαση των μεγάλων και ισχυρών της Γης. Άσπιου φτάσαμε στην 31η Μαρτίου 1947. Σ' αυτή τη μεγάλη και ιστορική μέρα, που στη Ρόδο, ο μέχρι τότε Άγγλος στρατιωτικός διοικητής Ταξίαρχος Πάρκερ, παρέδωσε τη διοίκηση των Δωδεκανησίων στον Έλληνα Αντιναύαρχο Περικλή Ιωαννίδη.

Ήταν μια μεγάλη, μια ιερή στιγμή, με το όραμα και την προσδοκία της οποίας, χιλιάδες Δωδεκανησίων έφυγαν από τη ζωή. Ήταν μια Εθνική μυσταγωγία, με την έκταση και τη συναρπαστική γοητεία ενός πραγματοποιούμενου ονειρού. Με την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου, άρχισε να ξετυλίγεται η Γαλανόλευκη στον ελεύθερο πια ουρανό της Δωδεκανησίου. Κι αυθόρμητα τότε, ο λαός της Ρόδου, με επικεφαλής το Δήμαρχο Γαβριήλ Χαρίτο, στο όνομα και των άλλων Δωδεκανησίων αδελφών τους, με εκδηλώσεις, που έκρυβαν την πιο άδολη, την πιο ιερή συγκίνηση, γονάτισαν, σαν ένας άνθρωπος, σταυροκοπήθηκαν και αναλύθηκαν σε δάκρυα.

Ο Δήμαρχος Ρόδου παραδίδει το κλειδί της Πόλης στον Βασίλεα Παύλο

Ήταν τα δάκρυα μιας απέραντης αγαλλίασης και χαράς. Κι όταν η εκδήλωση τελείωσε, όλοι μαζί, σε πομπή, μετέβησαν στο Κοιμητήριο, για να βροντοφωνάξουν στους ηρωικούς νεκρούς, πως δικαίωθηκαν οι θυσίες και οι αγώνες τους για τη Λευτεριά, η οποία έφτασε «κυανόλευκα ντυμένη, για ν' αγαλλιάσει και τα Δώδεκα νησιά, δαρνοστεφανωμένη». Ένα χρόνο μετά, την 7η Μαρτίου 1948, καλύφθηκε και το τυπικό μέρος της Ένωσης, με την υπογραφή της Ληξιαρχικής Πράξης της Ενσωμάτωσης, πάλι στη Ρόδο, σε μια υπέρλαμπρη τελετή, παρουσία των Ελλήνων Βασιλέων, της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, με την παρουσία σύσσωμης της τοπικής κοινωνίας και αντιπροσωπείας των άλλων νησιών.

Από την ημέρα εκείνη, ήταν πια γεγονός, πως η Δωδεκάνησος, που επί αιώνες κράτησε άσβεστη τη δάδα της θρησκείας, της γλώσσας και των εθνικών παραδόσεων, ξαναγύρισε στην ποθητή αγκαλιά της Μητέρας Πατρίδας, της Ελλάδας. Από τότε τα νησιά μας, ενωμένα πια στον Εθνικό κορμό, ακολουθούν την πορεία του Έθνους και το μεγάλο δρόμο του Ελληνισμού.

Κοινωνικά

ΘΑΝΑΤΟΙ

→ Ο Πάνης Γ. Σακελλαρίδης στην Αθήνα και ετάφη στη Νίσυρο.
→ Ο Σταμάτης Διακογιάννης (του Αλέξη) στη Νίσυρο
→ Η Κατίνα Φασισάνου - Γεωργαλλή (Εμπορεϊός) στον Πειραιά.
→ Η Ελεονώρα Μαστρομιγάλη -Καράγιωργη (Νικιά) στην Αθήνα και ετάφη στη Νίσυρο.
→ Η Ζημπουλιά Εμ.Ροδίτη-Διακοβασιλή(Νικιά) στην Αυστραλία

→ Η Σταματίνα Ν.Νικολίτση-Βρόντα στην Αυστραλία
→ Ο Γιώργος Παντελίδης (γιος της Άνας Αριστ.Βρούζου) στην Αμερική
→ Η Βιβή Άμαλλου-Λήμιου στη Ρόδο
→ Ο Αριστείδης Μίχαλος στην Καρδάμυνα.
Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

→ Η Δέσποινα Ανέστη Μαυρουδί, εγγονή του Λαζάρου και της Μαρίας, που πέρασε πρώτη, κατά τις πανελλήνιες εξετάσεις στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας, τελείωσε τις σπουδές της και έλαβε πτυχίο με βαθμό Άριστα. Θερμά συχαρητήρια και κάθε επιτυχία στη ζωή της.

ΔΡΩΣΕΣ

→ Εις μνήμην του Τάσου Κηρίνα, που πέθανε πρόσφατα στην Κω, η σύζυγος του και συμπατριώτισσά μας Άννα το γένος Νικητάδη και τα παιδιά του Στέφανος και Ειρήνη προσέφεραν ποσό 300 ευρώ για ενίσχυση της εφημερίδας «Νισυριακά Νέα». Τους ευχαριστούμε θερμά και τους εκφράζουμε τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥ

Ο Αστυνομικός Διευθυντής Χρήστος Μουτσόκος, σύζυγος της αείμνηστης Τόνιας Καζακοπούλου, μέχρι τώρα Αστυνομικός Διοικητής Καρπενησίου, τοποθετήθηκε στην άκρως νευραλγική θέση του Γενικού Περιφερειακού Αστυνομικού Διευθυντή Στερεάς Ελλάδος. Θερμά συχαρητήρια και ευχές για να έχει τις ίδιες όπως μέχρι τώρα επιτυχίες και στη νέα του υπηρεσία.

«ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ»

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτησία - Έκδοση:
Συλλόγου Νισυρίων Αθηνών
«ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
3ης Σεπτεμβρίου 25 ΤΚ 10432 Αθήνα
Τηλ. 210/52.24.463

Διευθυντής Σύνταξης:
ΓΙΑΝ. ΔΙΑΜ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΗΣ
Επίτιμος Πρόεδρος «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
Κανάρη 4 - 154 51 Ν. Ψυχικό
Τηλ. - Fax: 210/67.17.671
e-mail: hartofylis@yahoo.gr

Συνδρομές - Εμβάσματα:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
Σπλυβρίας 29 - 17123 Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 210/9337899

Αντιπροσωπιοί
Ρόδου: Α.Μ. Καραγιώργης
Κω: Λουκία Παληθή
Νισύρου: Μιχ. Βεζυρλόγλου
Σίδνεϊ: Νικ. Γιαννάκης

Τυπογραφείο: ΝΙΚΗΤΑ Κ. ΚΑΡΑΛΗ
Γεραίου 7 - Αθήνα,
Τηλ.-Fax: 210/5233965

« Π Ρ Ω Τ Ο »

ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΝΙΣΥΡΟΣ - Τηλ. 22420-31534

ΣΤΙΣ 10.000 ΕΙΔΗ
ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ
ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ: ΧΡΩΜΑΤΑ -
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΕΙΔΗ
«ΠΟΥΛΑΜΕ ΦΘΗΝΑ ΓΙΑ ΝΑ
ΠΟΥΛΑΜΕ ΠΟΛΛΑ»
ΜΑΡΙΑ ΠΑΧΟΥ

ΣΤΑ ΝΙΚΙΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Μια σοκολάτα πικρή και φαρμακερή

Ήταν στα μέσα του καλοκαιριού του 1944, με Γερμανοκρατούμενη τη Νίσυρο. Όμως συχνά-πυκνά εμφανίζονταν από το πουθενά Άγγλοι κομάντος και με χίλιες-δύο προφυλάξεις επικοινωνούσαν με τους «ανθρώπους τους», έπαιρναν τις πληροφορίες, που ήθελαν και πάλι εξαφανίζονταν, με τον ίδιο τρόπο, που έφθαναν.

Συνήθως και πιο ασφαλής όρμος αποβίβασης ήταν το Αιλάκι, στα Νικιά. Τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν Δήμαρχος στα Νικιά ο δάσκαλος ο Γιαννάκης, μη μένος «συνεργάτης» των Άγγλων κομάντος, όμως κάποια αναπηρία στο πόδι, δεν του επέτρεπε να μετακινείται, γι' αυτό και η επικοινωνία γινόταν μέσω του τότε αγροφύλακα, του αείμνηστου Δημήτρη του Χαροφύλλη, το ίδιο μη μνημόνιο.

Κάποιο βράδυ επισκέφτηκε ο Δημήτρης το Δήμαρχο στο σπίτι, τον ενημέρωσε για τη συνάντησή, που είχε προηγουμένως με τους κομάντος, επιδιδοώντας και μια μεγάλη αγγλική σοκολάτα, προσφορά των Άγγλων, στο γιο του

Δημάρχου Νίκο, ηλικίας τότε 2-3 χρόνων. Ο μικρός όμως κοιμόταν και η σοκολάτα αφήθηκε στο κομοδίνο του, για να τη βρει όταν θα ξυπνούσε το πρωί. Φαίνεται όμως πως κάτι είχαν ψυλλιαστεί οι Γερμανοί στους Πάλους και πρώι-πρωί την άλλη μέρα κτυπούσαν την πόρτα του σπιτιού του Δημάρχου. Ήταν συνηθισμένη η επίσκεψη, γι' αυτό και έσπευσε να ανοίξει η Σοφία, η σύζυγος του Δημάρχου, τους υποδέχτηκε ο ίδιος και κάθισαν στη βεράντα του σπιτιού για καφέ. Πρώτη ερώτηση του διοικητή ήταν αν είχαν εμφανιστεί Άγγλοι στο χωριό. Και φυσικά ο Γιαννάκης απάντησαν αρνητικά, διαβεβαιώνοντας πως αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, αμέσως θα έσπευδε να τους ειδοποιήσει. Όμως σε λίγη ώρα «έσπασαν ο πειρασμός το πόδι του». Ενώ συζητούσαν διάφορα θέματα, νάσου και παρουσιάζεται ο μικρός Νίκος, όπως είχε ξυπνήσει, με τα βρακιά του, κρατώντας στο χέρι τη σοκολάτα. Μαύρα φίδια έζωσαν τότε το Γιαννάκη, ο οποίος περιμένε το επόμενο βήμα να ήταν η σύλληψή του. Η δε Σοφία έτρεξε και γονάτισε

στις εικόνες, ζητώντας να «βάλει η Παναγιά το χέρι της».

Ο Γερμανός διοικητής κάλεσε τότε το Νίκο κοντά του, τον πήρε αγκαλιά και τον ρώτησε πού βρήκε τη σοκολάτα κι εκείνος του απάντησε αφελέστατα, «μου την έστειλε ο θεός μου». Και ο Γερμανός συνέχισε «Να πεις στο μπαμπά να πει στο θείο όταν θα ξαναρθεί να μου φέρει και εμένα σοκολάτα». Και για να βγάλει από την αμηχανία τον έντρομο Δήμαρχο, έστρεψε τη συζήτηση σε άλλη κατεύθυνση λέγοντας «όταν σου δώσουν στην Αυστρία είχα καθηγητή που τον Έλληνα καθηγητή Βέη, από τον οποίο έμαθα να αγαπάω την Ελλάδα και τους Έλληνες». Σε λίγη ώρα οι Γερμανοί έφυγαν από τα Νικιά, όμως ο Γιαννάκης πέρασαν μέρες πολλές για να συνέλθει.

ΠΗΓΗ : Αφήγηση από τον αείμνηστο θείο μου τον δάσκαλο - Δήμαρχο Γιαννάκη, με την παράκληση να μη το κοινολογήσω. Μετά από τόσα χρόνια, νομίζω πως μπορώ να ανακαλέσω την υπόθεση, που τότε του έδωσα!

ΕΠΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΠΟΥ ΑΚΥΡΩΣΕ ΤΗΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ

Στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια τελείωσε τη φοίτησή μου στο εξατάξιο τότε Γυμνάσιο. Οι καιροί ήταν δύσκολοι και οι χρόνοι χαλεποί, ιδιαίτερα όσον αφορά στον τομέα της οικονομίας. Γι' αυτό, παρά τη σφοδρή επιθυμία μου και την καλή επίδοσή μου στα μαθήματα, δεν ήταν δυνατό να γίνει ούτε καν σκέψη για μια παραπάνω σπουδή.

Λόγω καλής επίδοσης στο σχολείο, μου είχε χορηγηθεί τότε υποτροφία από το Πανεπιστήμιο Κολούμπια της Ν. Υόρκης κι ενώ ήμουν έτοιμος για αναχώρηση, η Πρεσβεία δεν μου χορήγησε φοιτητική βίβα, με το αιτιολογικό ότι δεν γνώριζα τη γλώσσα, αν και το στοιχείο αυτό είχαν εγγυηθεί το Πανεπιστήμιο να καλύψει με φοίτηση μου σε ειδικό σχολείο ταχείας εκμάθησης. Κι ενώ, μετά από αυτό, προσπαθούσα να χαράξω πορεία για τη ζωή, ήρθε ξαφνικά η καλή είδηση, ως μάννα εξ Ουρανού. Ο τότε ηγούμενος της Μονής της Σπηλιανής Παπαλέξανδρος, με ειδοποίησε πως, ο τότε Μητροπολίτης Ρόδου αοιδίμος Σπυρίδιος, ενέκρινε πρότασή του, να χορηγήσει το ταμείο της Μονής δυο υποτροφίες για φοίτηση ισαριθμίων φοιτητών στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και ότι η μία εκ των δυο δόθηκε σ' εμένα και η δεύτερη σε έτερον φίλο αγαπητό. Ανεκλάλητη ήταν η χαρά και ανεπίτρεπτος ο ενθουσιασμός, που μου προκάλεσε η είδηση. Όλα γύρω μου άλλαξαν και μια νέα πορεία εχαράσαστο για τη ζωή μου.

Ο αοιδίμος Μητροπολίτης Ρόδου Σπυρίδιος

Όταν ήρθε η ώρα έφυγα για την Αθήνα, μπήκα στο Φοιτητικόν Οικοτροφείο της Αποστολικής Διακονίας, που στεγαζόταν στη Μονή Πετράκη, στο Κολωνάκι, σ' ένα περιβάλλον ζεστασίας, οικγε-

νειακής στοργής και φροντίδας και πλούσιας πνευματικής καλλιέργειας. Έκαμα εγγραφής και άρχισε η κανονική παρακολούθηση των μαθημάτων, με καθηγητές ύψιστου πνευματικού και επιστημονικού αναστήματος, όπως οι Τρεμπέλλας, Μπρατσιώτης, Λούβαρης, Κονιδάρης, κ.α. Τα μαθήματα προχωρούσαν ομαλά και αποδοτικά, το ενδιαφέρον ολοένα και δυνάμωνε και η διαμονή στο Οικοτροφείο, πάντα ευχάριστη. Κι όλα αυτά ως το καλοκαίρι, που τελείωσε ο πρώτος χρόνος σπουδών, οπότε στην περίοδο των διακοπών, θεώρησα πρέπει να επισκεφτώ τον Μητροπολίτη Σπυρίδιον, να πάρω την ευλογία του και να τον ενημερώσω για τα των σπουδών μου.

Όμως εκεί με περίμενε η απογοήτευση και η πικρία, βλέποντας τα όνειρά μου να χάνονται και τη ζωή μου να ξαναγυρίζει στους αρχικούς της ρυθμούς. Πρώτη κουβέντα του Μητροπολίτου ήταν, να προετοιμαστώ για να με χειροτονήσει Διάκονο, μέσα στο καλοκαίρι, σε ηλικία μόλις 19 χρόνων. Κι όταν τον είπα ότι το θέμα τίθεται για πρώτη φορά και ότι με βρίσκει απροετοίμαστο για να απαντήσω, η δική του απάντηση ήταν ότι «**δεν νοείται Θεολόγος μη ρασοφόρος και ότι, όταν διψά η αυλή μας, δεν αφήνουμε το νερό να χυθεί έξω.**».

Θυμάμαι ότι στη συζήτηση παρενέβησαν οι παριστάμενοι Διον. Μπαντούνας Γεν. Επιθεωρητής Εκπαιδευσέως και Παύλος Λαζαρίδης, Θεολόγος-Αρχαιολόγος, Διευθυντής Υπηρεσίας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου. Ο πρώτος υποστήριξε την άποψη ότι δεν πρέπει να πιεστώ για ένα τόσο σοβαρό θέμα, αλλά να μου δοθεί χρόνος για να σκεφθώ και στην πορεία του χρόνου να αποφασίσω. Ο δε δεύτερος διεφώνησε με τον Δεσπότη, λέγοντας πως και ο ίδιος είναι Θεολόγος και δεν θεωρεί ότι απέτυχε, επειδή δε φόρεσε το ράσο.

Όμως ο Δεσπότης ήταν αμετάπειστος ώσπου στο τέλος έδωσε τη χαριστική. «**Προϋπόθεση για συνέχιση της υποτροφίας είναι η χειροτονία. Σκέψου και αποφάσισε.**» Οπότε δεν υπήρχαν περιθώρια για παραπέρα συζήτηση, γι' αυτό και τον ευχαρίστησα, του δήλωσα ότι, διακόπτω τη φοίτηση και επιστρέφω την υποτροφία και απεχώρησα. Όσο για τον φίλο, έτερον υποτρόφο, ο οποίος μάλιστα με «κατηγόρησε» ότι πήρα βεβαιωμένες αποφάσεις, μετά από λίγο καιρό, επιφύλαξε και στον ίδιο ο Μητροπολίτης την ίδια μεταχείριση, αironτας και από εκείνον την υποτροφία, με διαφορετική όμως αιτιολογία.

ΣΤΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ «ΑΛΑΝΤΗΡΑ» Η «ΚΟΥΠΠΑ» ΚΑΙ «ΟΙ ΚΑΜΑΡΕΣ»

Στο Εθνικό Ευρετήριο της Αύτης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδος ενεγράφησαν ως στοιχεία της χορευτικής παράδοσης της Νισύρου το έθιμο της «Κούππας» και ο χορός «Καμάρες». Η εγγραφή έγινε με απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη και μετά από πρόταση του Προέδρου της Εταιρείας Νισουριακών Μελετών Κώστα Χαροφύλη. Όπως αναφέρεται στην απόφαση, οι δυο χοροί συνιστούν σημαντική χορευτική έκφραση των Νισυριών, όπου κι αν διαβιούν. Ο χορός της «κούππας» χορεύεται στα Νισουρικά πανηγύρια και προάγει την κοινωνική αλληλεγγύη και τη συνολική της κοινότητας των Νισυριών, ενώ ενισχύονται και τα οικονομικά των εκκλησιών του νησιού των οποίων ο ρόλος στην κοινωνική ζωή του νησιού ανέκαθεν ήταν κυρίαρχος. Ενώ για τις «Καμάρες» αναφέρεται ότι, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των μουσικοχορευτικών εκδηλώσεων του νησιού, με ιδιαίτερη σημασία στη φορά των χορευτών, οι οποίοι προχωρούν εμπρός-πίσω, αντί της συνηθισμένης κυκλικής στα νησιά του Αιγαίου.

Για το θέμα αυτό προέβη σε δηλώσεις ο Δήμαρχος Νισύρου Χριστόφορος Κορωνάιος και εξέφρασε ευχαριστίες προς τον Πρόεδρο της Εταιρείας Νισουριακών Μελετών, γιατί «με τις άοκνες προσπάθειές του επιτεύχθηκε αυτό το σπουδαίο αποτέλεσμα, που αφορά στη διαπίρρηση και διακίνηση των εθίμων και παραδόσεων του τόπου μας. Στην περίοδο κοινωνικής κρίσης και κρίσης αξιών, που διαβιούμε, η διαπίρρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι έργο υψίστης σημασίας».

Και το 'δεν παρηγοριά 'ναι

Έγκλημα καθοσίωσης στα παλιότερα χρόνια ο έρωτας, εάν η επιλογή του κοριτσιού ή και του αγοριού δεν ετύγχανε της συγκατάθεσης του πατέρα, ενώ οι συναντήσεις και η κάθε είδους επικοινωνία του ζευγαριού αποτελούσαν αιτία... πολέμου στο σπίτι. Γι' αυτό και τα μέτρα προφύλαξης ήταν πάντα αυστηρά. Συνηθισμένος χρόνος επικοινωνίας, πάντα όμως από απόσταση, εκτός... βεληκεύος, ήταν η ώρα, που κατέβαιναν οι κοπέλες στον κήπο, για να ποτίσουν, οπότε οι...γαμπροί, με το πηγάρι έλα στο δρόμο της Ηλικιωμένης, προσπαθούσαν να εκμεισίουν κάποια χαρακτηριστική κίνηση, ή να αναλλάξουν συνηματικό βλέμμα, έστω και από μακριά, αφού «και το 'δεν παρηγοριά 'ναι», όπως έλεγαν. Συνηθισμένο όμως ήταν και το στήσιμο στη σκάλα του «καφενέ» του Παραμπουτή, για μια λοξή ματιά, την ώρα, που το πρόσωπο θα κατέβαινε στο «Λούκι» για να βάλει στη θάλασσα τα λουμπόνια. Αν όλες αυτές οι κινήσεις δεν απέδιδαν καρπούς, τότε τον λόγον είχε το ραβασάκι, μέσω έμπιστων φίλων, ξεχειλισμένο πάντα από αγάπης λόγια, από πάθος και έρωτα... Μέσον επικοινωνίας ήταν και η νυχτερινή καντάδα, με την παρέα να συνοδεύει το ερωτευμένο μέλος της κάτω από το... ενδιαφερόμενο μπαλκόνι ή το μισοφωτισμένο παραθύρι, για να βγάλει το σβανά του. Κι είχε το ρίσκο της καντάδα, αφού πάντα υπήρχε ο...φόβος «για να σπάσουν οι κιθάρες απ' τις γλάστρες που έβρεχαν οι ουρανοί» καμιά φορά. Όμως μπρος στην αγάπη, τι είν' ο φόβος;

ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΝ ΦΑΙΔΡΑ ΕΠΟΧΗ: Η ΚΑΝΤΑΔΑ ΤΟ ΠΟΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

Βραδάκι, ανήμερα του Αγίου Νικολάου και όλη η παρέα 5-6 άτομα, συμφοπιές στην Παιδαγωγική Ακαδημία της Ρόδου, πίνγαμε να χαιρετίσουμε τον εορτάζοντα έτερο φίλο και συμφοπιτή, το Νίκο. Και αφού φάγαμε και ήπαμε τα καθιερωμένα, φύγαμε από το σπίτι όλοι μαζί, με πορεία για καντάδα σε κάποια πρόσωπα, για τα οποία κάποιοι από την παρέα αισθάνονταν...νονούντο. Και σε λίγη ώρα, βρεθήκαμε, μεταξύ κερφού και νηφαιλιότητας, σε...ενδιαφερόμενα γειτονιά, κάτω από εξίσου ενδιαφέροντα παράθυρα. Κι όταν άρχισε το τραγούδι και μάλιστα με συνοδεία από τρεις κιθάρες της παρέας, τον Ιωσήφ, τον Μιχάλη Γ. και το Μιχάλη Λ. κάποια παράθυρα φωτίστηκαν και κάποιες μπαλκονόπορες άνοιξαν. Και διαπιστώνοντας πως ο...στόχος επιτεύχθη, άναψε το κέφι και το τραγούδι ζώηρε, τραγούδι όμορφο, κεφάτο, σγαυτό, μελωδικό, που ομόρφαινε τη βραδιά.

Όμως σε κάποια στιγμή, νύσων και παρουσιάστηκε ο χωροφύλακας. Με ύφος στυρό και μισογύριο, άνοιξε το μπλοκάκι κι άρχισε να γράφει, για διαπάρηση, λέει, κοινής νουκίας. Κι όταν άρχισε να ζητάει τα ονόματα, ο Νίκος από την παρέα, που είχε...διδασκτορικό στη διπλωματία και Μάστερ στις δημόσιες σχέσεις, τον πλησίασε, του έδωσε συγκαρπύρια, γιατί, όπως του είπε «φροντίζεις για την ψυχία του κόσμου» και άλλα τέτοια κι ενώ του υπαγόρευε τα ονόματα, σε κάποια στιγμή έβγαλε από τη τσέπη επιδεικτικά πακέτο με εγγλέζικα τσιγάρα και του πρόσφερε. Ήταν τότε τα τσιγάρα αυτά δυσεύρετα, πανάκριβα και προσπαθώ μόνο στους παραλήδες, που τα κάπνιζαν επιδεικτικά, άνοιγαν τη φηγούρα τους. Εντυπωσιασμένο το όργανο,

ΑΠΟ ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΔΙΜΗΝΟΥ

Η Κατάληψη της Νισύρου από τους Ιταλούς

Ήταν ημέρα Κυριακή, 29 Απριλίου 1912. Με το κτύπημα της καμπάνας ο κόσμος όλος βρέθηκε «στο πόδι», για να πάνε στην εκκλησία, όπως συνέβαινε κάθε Κυριακή. Όμως εκείνη η ημέρα τους επιφύλαξε μια μεγάλη έκπληξη. Έξω από το Τρούλι, στην Τάβλα του Γιαλού, που ήταν τότε το λιμάνι του νησιού, ήταν αγκυροβόλημένο πολεμικό πλοίο, του οποίου η σημαία, που κυμάτιζε στον ιστό, μαρτυρούσε πως ήταν Ιταλικό.

Γι' αυτό και την έκπληξη αντικατέστησε η απορία, πως ήταν δυνατό σε Τουρκοκρατούμενο νησί να έχει φτάσει ξένο πολεμικό πλοίο. Και μιλάμε για εποχή, με ανύπαρκτο στη Νισύρο ο,τιδήποτε μέσον ενημέρωσης, Γι'αυτό και κανένας δεν γνώριζε για τις Ιταλοτουρκικές επιχειρήσεις στην Τριπολιτάδα, στα πλαίσια των οποίων ήταν ενταγμένο το σχέδιο κατάληψης των νησιών από τους Ιταλούς.

Όσοι λοιπόν έτρεξαν για να δουν τι συμβαίνει, βρέθηκαν μπροστά σε ομάδα Ιταλών στρατιωτών, που μόλις είχαν αποβιβαστεί από το πλοίο μαζί με οπλισμό και ατομικά είδη.

Στο μεταξύ στην προβλήτα δεν είχε εμφανιστεί τούρκος φρουρός, όπως σε άλλες περιπτώσεις. Γι' αυτό ο επικεφαλής των Ιταλών ζήτησε από τους συγκεντρωμένους να τον οδηγήσουν στο κονάκι και τότε έμαθαν πως η φρουρά ήρθε για να καταλάβει το νησί και να αντικαταστήσει τους Τούρκους.

Και πράγματι οι Τούρκοι, που απ' ό,τι φάνηκε ήταν ειδοποιημένοι και τους περίμεναν, τους παρέδωσαν, χωρίς αντίρρηση, την εξουσία και μετά οδηγήθηκαν στο πλοίο, το οποίο απέπλευσε για άγνωστο προορισμό. Στο μεταξύ όπως μαθεύτηκαν, η ίδια κίνηση είχε προηγηθεί και στα άλλα νησιά, που το ένα μετά το άλλο, είχαν ήδη τεθεί υπό Ιταλική κατοχή. Κι όπως διεβεβαίωναν οι επικεφαλής, είχαν έρθει ως ελευθερωτές, ότι θα σεβαστούν τη θρησκεία, τα έθιμα και τις παραδόσεις των κατοίκων και ότι θα βοηθούσαν για την ένωση των Δωδεκανήσων με την Ελλάδα.

Και οι Δωδεκανήσιοι, ακούοντας αυτές τις διαβεβαιώσεις, ένωσαν ικανοποίηση, γιατί πίστεψαν πως οι νέοι κατακτητές, ομόθηθοι και με κουλτούρα ευρωπαϊκή, θα συμπεριφέρονταν πιο πολιτισμένα, από τους Ανατολίτες κατακτητές.

Όμως γρήγορα κατάλαβαν πως είχαν πέσει στην παγίδα των Ιταλών, οι οποίοι στην πορεία αποδείχθηκαν το ίδιο, αν όχι περισσότερο, βάρβαροι, το ίδιο σκληροί, το ίδιο δύναστες όπως οι Οθωμανοί, με αποκλειστικό στόχο να εξητάσουν το λαό της Δωδεκανήσου και να τον αποκώσουν από τη θρησκεία των προγόνων τους, τη γλώσσα τους, τις παραδόσεις και τα ιδανικά της φυλής τους. Ήρθε όμως ο πόλεμος και ματαίωσε τα σχέδιά τους.

Ακολούθησαν οι Γερμανοί

Πώς η Σπηλιανή τους έδιωξε από το Μοναστήρι της

Τριανταδύο χρόνια μετά, στα μέσα Απριλίου του 1944 ένα άλλο πολεμικό πλοίο, Γερμανικό αυτή τη φορά, ήρθε και αγκυροβόλησε την ίδια ώρα, στον ίδιο τόπο, με τον ίδιο τρόπο και για τον ίδιο σκοπό. Λίγους μήνες πριν είχαν συνθηκολογήσει οι Ιταλοί και έφυγαν από τα νησιά και στον...αγώνα ταχύτητας, μεταξύ Άγγλων και Γερμανών, για την κατάληψη των Δωδεκανήσων, προηγήθηκαν οι δεύτεροι. Από το πλοίο αποβιβάστηκε μια διμοιρία ανδρών, με τον οπλισμό και τα ατομικά τους ήδη, αλλά και με βαρύτερο οπλισμό, πολυβόλα, πυρομαχικά κλπ καθώς και μια σειρά από...κουζίνα, είδη τροφίμων κ.α.

Το μόνο, που ζήτησαν από τον κόσμο, που είχε συγκεντρωθεί στην προβλήτα, ήταν να τους δείξουν το δρόμο προς το μοναστήρι της Σπηλιανής, ενώ αγάρευσαν κάποιους για να βοηθήσουν στη μεταφορά των υλικών. Έτσι, σε λίγη ώρα, μια ολόκληρη πομπή ανέβαινε τις σκάλες του μοναστηριού και σαν έφτασαν, ο επικεφαλής ανέφερε στον Ηγούμενο, τον Αρχιμανδρίτη Κύριλλο Ρωμάνο, την απόφασή του να εγκατασταθεί η διμοιρία στο χώρο της Μονής και ζήτησε να του διαθέσει οίκημα για ενδιάρτηση των ανδρών και χώρος, για στήσιμο των πυροβόλων.

Τότε ο ηγούμενος δήλωσε αδυναμία και του υπέδειξε να συνεννοηθεί με την νοικοκυρά της Μονής, που βρισκόταν κάτω στην εκκλησία. Και ο Γερμανός, που στην αρχή αντιμετώπιζε με ειρωνεία την απάντησή του ηγούμενου, κατέβηκε στην εκκλησία, προχώρησε και μόλις αντίκρισε την μεγάλη Εικόνα της Παναγίας, θρονασμένη στο τέμπλο, «κοκκάλωσε», όπως δηγήθηκαν αυτοί, που τον συνόδευσαν. Έβγαλε το πηλίκιο, στάθηκε ακίνητος, για κάποια λεπτά και μετά γύρισε, ανέβηκε, σχεδόν τρέχοντας, τη σκάλα και έδωσε εντολή στους άνδρες του να ξεναφορτώθουν τα πράγματα και να επιστρέψουν στο πλοίο.

Έτσι και έγινε. Και σε λίγη ώρα το πλοίο απέπλευσε από την Τάβλα του Γιαλού με προορισμό τους Πάλους, όπου εγκαταστάθηκαν οι Γερμανοί και εκεί παρέμειναν ως το τέλος του χρόνου, που τελείωσε η αποστολή τους. Και οι μεν Γερμανοί δεν εγκαταστάθηκαν στο μοναστήρι της Σπηλιανής, όμως μέχρι σήμερα παραμένει αναπάντητο το ερώτημα, τι ήταν εκείνο, που έκαμε τον Γερμανό Αξιωματικό να αλλάξει γνώμη, να τροποποιήσει στρατιωτικά σχέδια και να σπεύσει να απομακρυνθεί από τη Μονή, όσο πιο γρήγορα ήταν δυνατό;

ΤΟ ΜΑΤΣΙ ΚΑΙ ΤΩ(Ν) ΒΑΓΙΩ(Ν)

Ως «Μασιό» είναι γνωστή στη Νισύρο η Τρίτη Κυριακή των Νηστειών, η Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, όπως την ονομάζει η Εκκλησία. Η ονομασία προήλθε από το μικρό ματσάκι από λουλούδια, που προσφέρει ο ιερέας στο εκκλησίασμα, την ώρα, που ασπάζονται τον Τίμιο Σταυρό, μετά την περιφορά του μέσα στην εκκλησία.

Το «μασιό» μετά τοποθετείται στο εικονοστάσι του σπιτιού και σε περίπτωση, που αρρωστήσει κάποιο μέλος της οικογένειας, καίνε στο θυμιάτο λίγα από τα λουλούδια, αντί λιβάδι και τον θυμιάζουν, για να «ζορκίσουν το κακό». Το «μασιό» παραμένει στο εικονοστάσι, όλο το χρόνο και στο τέλος του χρόνου, για να μπει στη θέση του αυτό που θα μοιραστεί τον επόμενο χρόνο.

Την Κυριακή των Βαΐων, η εκκλησία ήταν στρωμένη με μέρινα και φύλλα δάφνης και μυρτιάς, ενώ ο ιερέας ευλογούσε και προσέφερε στον κόσμο σταυρούς πλεγμένους από φύλλα αγριοφοίνικα, (βαγιάς), με κλαράκι ελιάς στο μέσον, εις ανάμνηση του γεγονότος ότι, όπως αναφέρει ο ψαλμωδός, οι Ισραηλίτες υποδέχθηκαν τον Ιησούν «κλάδους ελαιών βασιάζοντες και βαΐα...». Και μετά ο σταυρός ετοιμαζόταν στο πίσω μέρος της εξόδορας του σπιτιού, ως φύλακας Άγγελος και εκεί έμενε όλο το χρόνο, για να καεί στο τέλος και να μπει στη θέση του ο επόμενος. Για το πλέξιμο των σταυρών, επιστρατεύονταν τα παιδιά του Ιερού, υπό την καθοδήγηση του «Δηπότατου», ο οποίος εις αναπόδοση, τους μοίραζε «σκούλλους». Ήταν ένα είδος δαυλού, παρασκευασμένο από τα υπόλοιπα του νήματος, που έμενε όταν έβραζαν τα απόκερα, για να πάρουν το κέρι. Και με τους δαυλούς αυτούς φώτιζαν τη διαδρομή του Επταφίου, τότε που οι δρόμοι δεν φωτιζόνταν.

Στα παλιότερα χρόνια, όταν ο ιερέας «μοίραζε» στο εκκλησίασμα τόσο το «μασιό», όσο και τον σταυρό, στεκόταν πλάι του ο επίτροπος με το δίσκο, στον οποίον έρριχνε καθέναν, το κατά δύναμη, και το προϊόν αποτελούσε μέρος της μισθοδοσίας του ιερέα.

Σταγόνες από την πολιτιστική μας παράδοση

Να τάξει ο κουμπάρος

Την ώρα του μωστηριού του γάμου, τα στέφανα δεν βρίσκονταν τοποθετημένα στο τραπέζι της τελετής, αλλά τα κρατούσε κάποια κοπέλα, από το οικογενειακό περιβάλλον των μελλονύμφων. Και όταν ερχόταν η στιγμή της στέψης, αρνιόταν να τα παραδώσει στον ιερέα, ζητώντας από τον κουμπάρο «να τάξει» κάποιο δώρο. Κι αν αυτός αρνιόταν, κάποιος από τους παρόντες τον σήκωνε στα χέρια, ωστόσο υποχωρήσει και ικανοποιηθεί το αίτημα. Αμέσως μετά, στο χορό του Ησαΐα, το έθιμο επέβαλλε, οι παρόντες να συγχαίρουν τον κουμπάρο, κτυπώντας τον με την παλάμη στην πλάτη.

Η «κούννα» της νύμφης

Όπως γράψαμε σε προηγούμενο φύλλο, στο γάμο, αντί για μπονιέρα, πρόσφερε ο παπάς την «κούννα», ξεφλουδισμένη αμυγδαλόψιχα, με μέλι. Με το ίδιο κουταλάκι, την έπαιρνε από την κούπα και την έβαζε στο στόμα καθενός. Το ίδιο έκαμνε και για τη νύμφη, η οποία όμως έπρεπε να διατηρήσει σοβαρότητα, χωρίς να μιλά, να γελά, και βέβαια να...μασά. Γι' αυτό, μόλις ο παπάς αφαιρούσε το κουταλάκι από το στόμα της, έσπευδε η κουμπάρα με ένα μαντηλάκι, να της πάρει από το στόμα την αμυγδαλόψιχα, να την κρατήσει και να της την παραδώσει, όταν μετά το γλέντι του, επέστρεφε το ζευγάρι στο σπίτι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΤΡΙΚΗΣ

Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ

Architettura di Roma "La Sapienza"

Ενεργειακός Επιθεωρητής

Μανδράκι - Νισύρος Τ. Κ. 85303 Τηλεφ. 3022420 31420 Κιν. 6976231542

e mail patrikiscostas@gmail.com

Οικοδομικές άδειες. Επιβλέψεις. Αποτυπώσεις.

Τακτοποιήσεις αυθαιρέτων. Ανακαινίσεις κατοικιών και επαγγελματικών χώρων. Ενεργειακά πιστοποιητικά.

Απ' ό,τι θυμάμαι...

Από τον
ΓΙΑΝΝΗ ΔΙΑΜ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΗ

Η Λαμπρή Παρασκευή και η περιφορά της εικόνας στα χωριά

Ήταν μεγάλη μέρα για τη Νίσυρο η Λαμπρή Παρασκευή, όπως αποκαλούσαν οι κάτοικοι των Νικιών την Παρασκευή της Διακαινησίμου. Το ημερολόγιο έγραφε και γράφει «της Ζωοδόχου Πηγής», όμως για τη Νίσυρο ήταν η ημέρα, που η Εικόνα της Μεγαλόχαρης επισκεπτόταν όλα τα σπίτια του νησιού για να δώσει την ευλογία Της, σε ένα κόσμο ολόκληρο, που προσέβλεπε την ημέρα αυτή, ως «η έλαφος επί τας πηγάς των υδάτων».

Ενωρίς το πρωί, «Όρθρου βαθέος» ξεκινούσε, με χαριμόσυνες κωδωνοκρουσίες, η πομπή από το μοναστήρι της Σπηλιανής με επικεφαλής την μεγάλη Εικόνα, ακολουθούμενη από εκατοντάδες πιστών, που τη συνοδεύουν στην περιφορά της. Ήταν μεγάλες οι αποστάσεις, κακοτράχαλοι οι δρόμοι και μεγάλο το βάρος της Εικόνας, που, όπως ελέγγο, έφτανε τις 45 οκάδες. Όμως γινόταν πούπουλο στα χέρια των παλικαριών του νησιού, όπως ο Νικόλης, ο Λαμπιάδης, ο Αθανάσιος, ο Σιδεράς και μετά ο Αντρίκος της Μαργιάς τ' Αντρέα, ο Αντρίκος του Τρίλια, ο Αντώνης ο Βουτσάς, ο Τάκης του Περούλη, ο Μήτσος τ' Αθανάσιος ακολουθούσαν ο Ψαράς, ο Γιάκουμος ο Πολίτης, ο Γιάννης του Χριστοφόρου, ο Μιχάλης του Περούλη κι άλλοι πολλοί. Πρώτος προορισμός ήταν πάντα ο Εμπορείος, με πεζοπορεία από το δρόμο της Ευαγγελίστριας, τον μοναδικό τότε δρόμο επικωννίας, αφού δεν υπήρχε ούτε αυτοκίνητο, ούτε και δρόμος αμαξιτός. Η πομπή έφτανε στον Εμπορείο, με το κτύπημα της καμπάνας για τον Όρθρο, γι' αυτό και η Εικόνα πήγαινε κατ'ευθείαν στην εκκλησία. Και μετά το τέλος της λειτουργίας, άρχιζε η περιφορά με επίσκεψη σε όλα ανεξαίρετως τα σπίτια. Εκατοντάδες κόσμου είχε τότε το χωριό με ανάλογο αριθμό σπιτιών, που όλα την ημέρα εκείνη, όπως και αυτά των άλλων χωριών, ήταν ντυμένα στα γιορτινά τους. Με φρεσκοσασβετωμένα τα κατώφλια, με χειροποίητα κουρτινάκια στα παράθυρα, με πολύχρωμες «πάντες» στους τοίχους, με ό,τι πιο ακριβό και λαμπρό στρωσίδι στα κρεβάτια και απαραίτητα το τραπέζι στρωμένο, με κάθε είδους λαμπριάτικα αρτοσκευάσματα, γλυκίσματα και στη μέση την καράφα με τη μαστίχα (το ούζο). Σε όλα τα σπίτια έμπαινε η Εικόνα, με τις νοικοκυρές να την υποδέχονται με το θυμιατό στο χέρι, κι ύστερα, ενώ ο ιερέας τελούσε δέηση, εκείνες γονατιστές εμπρός Της, να δέονται και να παρακαλούν για την υγεία των δικών τους, τόσο των παρόντων, όσο και των ξενπεμένων και να αποθέτουν στο δίσκο τον οβολό ή το τάμα τους.

Με την Εικόνα στα χωριά...

Τριγύρω οι δρόμοι, οι πλατείες και τα καφενεία ήταν γεμάτα από τον κόσμο, που συνόδευε την Εικόνα σε όλη τη διαδρομή. Ήταν μεγάλη ημέρα για τα χωριά, με τον κόσμο να χαιρέται για την παρουσία των επισκεπτών του, οι οποίοι έσπαζαν τη μονοτονία του χωριού κι έδιναν ξεχωριστό τόνο στη ζωή των κατοίκων. Αργά το μεσημέρι τελείωνε η περιφορά κι αμέσως μετά χωρίς χρονοτριβή, η πομπή ξεκινούσε για τα Νικιά, με πορεία από το μονοπάτι, που οδηγεί από το Εμπορείο στα Παρτέλια, κι από εκεί στο μοναστήρι του Αγίου Θεολόγου, όπου ετελείτο δέηση. Από εκεί μέχρι το Σαρδάλων, που ήταν η είσοδος του χωριού και το τέλος της διαδρομής, υπήρχαν ομάδες από κατοίκους των Νικιών που είχαν φτάσει εις προύπαντηση της Εικόνας. Στα Νικιά η Εικόνα κατευθύνετο στην εκκλησία, ενώ για τους συνοδούς παρευριστούμε γεύμα στο θόλο της εκκλησίας, με την αείμηστη Άννα του Βαρκανή, να βάζει ως μαγειρίσα όλη της την τέχνη, για να ευχαριστήσει τους μουσαφιρηδες. Κι αμέσως μετά άρχιζε κι εδώ η περιφορά της Εικόνας, με το δίσκο, κάθε χρόνο, στα χέρια του Γιάννη του Πασχάλη, ο οποίος έψαλλε και κατά τη διαδρομή. Κι εδώ η ίδια προετοιμασία, η ίδια συγκίνηση, οι ίδιες εκδηλώσεις πίστης και λατρείας, την ώρα που ο χαρμόσυνος ήχος της καμπάνας, συμπλήρωνε την πανηγυρική ατμόσφαιρα, μέσα στην οποία ζούσε, την ημέρα εκείνη το χωριό.

Για ώρες πολλές συνεχίζονταν και εδώ η περιφορά της Εικόνας, που συνήθως τελείωνε αργά το απόγευμα. Κι αμέσως μετά ξεκινούσε η πομπή για το Μανδράκι. Πεζοπορία και πάλι, με διαδρομή από την Καελά, από το γνωστό γραφικό και λιθόστρωτο μονοπάτι, που μέχρι σήμερα αποτελεί σημαντικό πολιτιστικό στοιχείο και δείγμα από το καλλιτεχνικό μεράκι αυτών, που το κατασκεύασαν. Με ταχύ ρυθμό προχωρούσε η πομπή, με την Εικόνα να εναλλάσσεται στους ώμους των παλικαριών. Και όταν η πομπή έφτανε στην περιοχή της Χαρουπιάς του Ιπποκράτη, ο Γιώργης ο σιδεράς, που είχε πάντα στον ώμο την κωνηγετική καραμπίνα του, έριχνε δυο βολές στον αέρα, για να ειδοποιήσει το Μανδράκι ότι η Εικόνα θα φτάσει σε λίγο. Και καθώς η Εικόνα πλησίαζε προς στο Μανδράκι, την υποδέχονταν καθ'οδόν ομάδες από κόσμο, που έφτανε εις προύπαντηση, ενώ άλλοι περιέμεναν στο Λαγκάδι για να την υποδεχθούν και να τη συνοδεύσουν στην περιφορά της στα σπίτια του Μανδρακιού.

Η επίσκεψη άρχιζε από τα Στενά, πρώτο σημείο εισόδου στον οικισμό και από τα σπίτια του Καλέρη, της Ευτυχίας του Μπερδελλή, του Τρίλια, του Καντωνά, του Σταυρανού... Πολλά κι εδώ τα νοικοκυριά γι' αυτό και η περιφορά συνεχίζονταν ως αργά το βράδυ και συνήθως μετά τα μεσάνυχτα. Η ίδια υποδοχή και εδώ, η ίδια προετοιμασία των σπιτιών, η ίδια κατανύξη, ενώ τριγύρω η ατμόσφαιρα εδονετο από τις «πόμπες» και

Από τα Νισυριακά Λαμπριάτικα έθιμα

«ΠΟΜΠΕΣ» ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΑΟ

Μπορεί ο Νισύριος να μη φάει «καππαμά», ούτε και να τσουγκρίσει αβγό το Πάσχα. Όμως σε καμία περίπτωση δε θα αβντέξει Πάσχα χωρίς «πόμπες». Και δε μιλάμε για τις κροτίδες, τα βεγγαλικά και τα μικροπυροτεχνήματα, που, κατά την τελετή της Αναστάσεως, δονούν την ατμόσφαιρα σε όλες τις ενορίες της Χώρας.

Οι Νισυριακές «πόμπες» έχουν κάτι το ιδιαίτερο. Είναι δημιουργήματα των ντόπιων, γεμισμένες με χαρτί και ακίνδυνες, ρίχνονται κατά εκατοντάδες, όλη την Εβδομάδα του Πάσχα, δημιουργούν εκκωφαντικό θόρυβο και πολεμική ατμόσφαιρα, ενώ το έθιμο θέλει να ρίχνονται και μέσα στην εκκλησία, αναγκάζοντας, πολλές φορές, τον κόσμο να φεύγει τρομοκρατημένος και τον ιερέα να διακόπτει τη λειτουργία. Όσες φορές βέλησαν να βάλουν τάξη τα αστυνομικά όργανα, ακόμα και κατά την Ιταλική κατοχή, στο τέλος αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν, όπως δείχνει ένα μικρό σταχυολόγημα, από ανάλογα ευτράπελα περιστατικά:

Ήταν ανήμερα το Πάσχα και κατά τον Εσπερινό της Αγάτης, είχαν παραταχθεί μέσα στην Ποταμίτσα οι καραμπινιέροι, προκειμένου να αποτρέψουν τους «πομπαδόρους» να δράσουν. Και την ώρα που ο επιτρόπος περιέφερε το δίσκο «για τον αγώνα του ιερέως» όπως έλεγε, ήρθε η «πόμπα» από το ανοιχτό παράθυρο και προσγειώθηκε μέσα στο δίσκο. Κι όταν έσκασε, έφυγε ο δίσκος από τα χέρια του επιτρόπου και ...προσγειώθηκε, σκορπώντας τριγύρω κέρματα και χαρτονομίσματα. Αμέσως οι καραμπινιέροι έτρεξαν έξω για να πιάσουν τον δράστη, όμως τους προσγειώσε άλλη «πόμπα», που ρίχτηκε από κάποια γωνία του Ναού, μπρος στην Ωραία Πύλη, αναγκάζοντας τον ιερέα να διακόψει την ανάγνωση του Ευαγγελίου και τον κόσμο να τρέχει έντρομος να προφυλαχθεί.

Δευτέρα του Πάσχα, «το Μανάλι» και το τοπικό έθιμο απαιτεί την ώρα, που βγαίνει «το παιδί του Ιερού» για να σηκώσει, όπως συνήθεται, το Μανάλι στο μέσον της εκκλησίας, να γίνεται στόχος των «πομπαδόρων», με σκοπό να τον εμποδίσουν να πλησιάσει. Κάποτε μπήκε από ενωρίς στο Ναό ο χωροφύλακας και πήρε θέση κάτω από το ανάλογο, με το βλέμμα στραμμένο, στο μέσον του Ναού, προκειμένου να ελέγξει την κατάσταση. Κάποια στιγμή κι ενώ ο ψάλτης έψαλλε, έβγαλε από τη τσέπη την «πόμπα», την άναψε και την έριξε στα πόδια του χωροφύλακα, την ώρα που εκείνος είχε στραμμένο το βλέμμα προς την είσοδο του Ναού και συνέχισε το ψάλσιμο. Πανδαμόνιο δημιουργήθηκε τότε, όταν έσκασε η «πόμπα». Κι ενώ ο κόσμος, παρακολουθούσε τη σκηνή και απολάμβανε το θέαμα, ο Χωροφύλακας ανίδεος έτρεξε έξω, αναζητώντας τους δράστες.

Επί Ιταλών και πάλι, είχαν ληφθεί πιο αυστηρά μέτρα το βράδυ της Αναστάσεως, είχαν κλειστεί τα παράθυρα, τοποθετήθηκε περίπολος μέσα και έξω από την εκκλησία, έγινε σωματική έρευνα σε ...υπόπτους κλπ. Και ο παπα Μανώλης, που ιδιαίτερα ...γλεντούσε όταν έσκαζαν «πόμπες» μέσα στην εκκλησία, τώρα έβλεπε να πλησιάζει η ώρα για το «Χριστός Ανέστη» χωρίς τη συνθησμημένη ατμόσφαιρα. Γι' αυτό και ειδοποίησε την επιτροπή πως δεν προσίθεται να κάμει Ανάσταση αν δεν πέσουν «πόμπες». Και σε λίγη ώρα, «πόμπα» που ήρθε από το ...πουθενά, έδωσε το σύνθημα για να ακολουθήσει πανδαμόνιο.

Ανεξάντλητος είναι ο κατάλογος από παρόμοια περιστατικά, ιδιαίτερα με πρωταγωνιστές τους Καραμπινιέρους, οι οποίοι στο τέλος αναγκάστηκαν να ...συνθηκολογήσουν και να παρακολουθούν απαθείς, κάθε φορά, το θέαμα. Ενωείται πως η παράδοση συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Η ΒΗΘΑΝΙΑ ΣΗΜΕΡΟΝ...

Το έθιμο της Καλαντιέρας αντέχει στη φθορά του χρόνου και συνεχίζεται από τα σχολεία της Νισύρου. Μπράβο τους.

Οι φωτογραφίες είναι από την εφειτηνή εκδήλωση.

τα βαρελότα που έσκαγαν εδώ κι εκεί, δίνοντας ιδιαίτερο πανηγυρικό τόνο στην ατμόσφαιρα. Όλα τα σπίτια ήταν στο πόδι και κατάφωτα, με τον κόσμο στα δώματα, στα μπαλκόνια και στα παράθυρα να περιμένουν για να ακούσουν την «Ευχή», τη δέηση που ετελείτο στη σκάλα του μοναστηριού την ώρα, που η Εικόνα, μετά το πέρας της περιφοράς της επέστρεφε στο θρόνο της. Όμως μάταια προσπαθούσαν κάθε φορά, να ακούσουν τα λόγια του παπά, αφού οι πόμπες, που με καταγιγαστικό ρυθμό και κατά εκατοντάδες έσκαζαν εδώ κι εκεί, δονούσαν με τον εκκωφαντικό τους κρότο την ατμόσφαιρα.

Μετά την «ευχή» η Εικόνα επέστρεφε στο θρόνο της, ενώ στο αρχονταρικό της Μονής παρευρίθεται κοινή τράπεζα για όλους, όσοι συνόδευαν την Εικόνα, κατά την περιφορά της στα σπίτια του νησιού. Επειδή τα χρονικά περιθώρια δεν επέτρεπαν να γίνει η περιφορά την ίδια μέρα και στους Πάλους, καθιερώθηκε τότε και εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, η Εικόνα της Παναγίας να επισκέπτεται το χωριό την Κυριακή του Θωμά. Θα σημειώσουμε ότι, η παράδοση της περιφοράς της Εικόνας συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με τη διαφορά ότι, αντί της μεγάλης, της γνήσιας Εικόνας, μετακινείται μικρό ομοίωμά της και αντί της πεζοπορίας η εικόνα μεταφέρεται με αυτοκίνητο και οι συνοδοί μετακινούνται με μηχανάκια. Όμως με τις όποιες αλλαγές, ο κόσμος του νησιού περιμένει αυτή την ημέρα, για να μπει η Μεγαλόχαρη και να ευλογήσει το σπιτικό τους κι κεινοι να ανοίξουν την καρδιά τους, για να εκφράσουν ευχαριστίες και ικεσίες προς την «Ελέους Πηγή».

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ

ΝΕΟΥ Δ.Σ. ΣΤΟΝ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ»

Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου στο «Γνωμαγόρα», διεξήχθησαν την Κυριακή 10 Απριλίου. Μέρος των ψηφοφόρων άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα, με αυτοπρόσωπη παρουσία, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό, λόγω των μέτρων κατά του κορωνοϊού, ψήφισαν διαδίκτυα. Ψήφισαν συνολικά 57 άτομα και από τους 10 υποψηφίους εκλέχθηκαν οι 9, οι οποίοι συγκροτήθηκαν σε σώμα, ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Σακελλαρίδης Οδυσσεύς,

Αντιπρόεδρος: Λογοθέτης Δημήτρης,

Γεν. Γραμματέας: Μίχαλης Νίκος,

Ταμίας: Σακελλαρίδης Γιώργος,

Μέλη: Βεζυρόγλου Νικόλαος, Κορωνοϊού Άννα, Σφακιανάκης Ανδρέας, Τριανταφυλλίου Μαρία, Φραντζής Νικόλαος.

Ως αναπληρωματική εκλέχθηκε η Βλέσσα Θεοδώρα. Ως εκπρόσωπος του «Γνωμαγόρα» στην Ομοσπονδία Δωδεκανησιακών Σωματείων η Κορωνοϊού Άννα και Εξελεγκτική Επιτροπή οι Βεζυρόγλου Μιχάλης και Ελευθεριάδης Μιχάλης.

Το νέο Δ.Σ. ανέλαβε τα καθήκοντά του, αποφασισμένο να καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να υποπειρώσει γύρω από το Σύλλογο όλα τα μέλη της παροικίας, τα οποία απομάκρυνε ο φόβος της πανδημίας, κυρίως δε να εφαρμόσει κίνητρα, με τα οποία θα προσελκύσει τα μέλη της νεολαίας, τα οποία θα αποτελέσουν και τη διάδοχο κατάσταση. Ευνόητο είναι ότι, απ'αυτή την προσπάθεια έχουν χρέους να συμπαρασταθούν όλα τα μέλη του Συλλόγου, ώστε να μπορέσει ο «Γνωμαγόρας» να ξαναβρεί την παλιά του φυσιογνωμία και να συνεχίσει απερίσπαστα την ιστορική του πορεία.

Η ΝΙΣΥΡΟΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΓΑΜΩΝ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Καθηγήτρια, που υπηρετεί σε Λύκειο της Αθήνας, επιστρέφοντας, πριν λίγα χρόνια, από το γαμήλιο ταξίδι της, διηγόταν πως τέλεσε το γάμο της σε ένα τοπίο εξωγήινο, πρωτόγνωρο και μοναδικό στον κόσμο κι έδειχνε φωτογραφίες από το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία στα Νικιά, με φόντο το ηφαίστειο, με την πολύχρωμη εικόνα του και το όλο σεληνιακό, γύρω, τοπίο, τον μαγευτικό, απέναντι, ορεινό όγκο του Άλλου Προφήτη Ηλία και την απέραντη καταγάλανη θάλασσα στο βάθος.

Έδειχνε επίσης φωτογραφίες κάτω από το αγράμμητο του Αγίου Θεολόγου, όπου έγινε η δεξίωση και με συγκίνηση αλλά και θαυμασμό αναφερόταν στην ευγένεια και το μεγαλείο ψυχής, των γυναικών του χωριού, οι οποίες έσπευσαν να τους ευχθούν, πλουτίζοντας τη δεξίωση με λουκουμάδες, χαλβά και διάφορα άλλα παραδοσιακά γλυκίσματα του χωριού.

Όπως η ίδια δήλωσε τυχαία είχαν επισκεφθεί το τοπίο, με το μνηστήρα της, στη διάρκεια των διακοπών τους, και χωρίς δεύτερη σκέψη αποφάσισαν να ενώσουν εκεί τις τύχες τους. Θυμηθήκαμε το περιστατικό, διαβάζοντας πως στις 9 του περασμένου Νοεμβρίου, οργανώθηκε στη Ρόδο, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Νοτ. Αιγαίου, το 7ο ετήσιο συνέδριο της Destination Wedding Planners, της ισχυρότερης επιχειρηματικής πλατφόρμας στην παγκόσμια βιομηχανία γαμήλιου τουρισμού. Στο συνέδριο πήραν μέρος περί τα 350 άτομα για 40 ώρες, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν οι μεγαλύτεροι σχεδιαστές - εκπρόσωποι εταιρειών διοργάνωσης πολυτελών γάμων.

Όπως δήλωσε ο Περιφερειάρχης Γ. Χατζημάρκος, η οργάνωση του συνεδρίου στη Ρόδο έγινε στα πλαίσια της προσπάθειας ανάπτυξης γαμήλιου τουρισμού, στοχεύει δε στο να ενημερωθούν οι επαγγελματίες διοργανώσης γάμων για τις προϋποθέσεις, που συγκεντρώνουν τα νησιά μας, ικανές να τα αναδείξουν ως κορυφαίους προορισμούς γάμων.

Να λοιπόν η ευκαιρία να βγουν από την αφάνεια οι προϋποθέσεις, που συγκεντρώνει η Νίσυρος και ιδιαίτερα ο λόφος του Προφήτη Ηλία στα Νικιά. Καιρός να κινητοποιηθούν και να διαφημιστούν το τοπίο οι αρμόδιοι του νησιού. Άλλα νησιά έγιναν πόλοι έλξης μελλοντικών και μάλιστα από όλο τον κόσμο, προβάλλοντας μόνο το ηλιοβασάνισμα, Η Νίσυρος έχει πολύ περισσότερες, σπάνιες και πρωτόγνωρες γραφικότητες να προσφέρει, όμως τις κρατά για τον εαυτό της. Ως τότε;

Νιούριακα Μαντάτα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΤΙΚΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Σε κατάσταση υψηλού κινδύνου κατάρρευσης βρίσκεται, όπως είναι γνωστό, το Ενετικό Φρούριο, που περιβάλλει το μοναστήρι της Παναγίας Σπηλιανής.

Δημιούργημα του τάγματος των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννου, κτίστηκε το 1315 μ.χ. και σήμερα υψώνεται επιβλητικό στο κέντρο του οικισμού, όμως με εμφανή τα σημάδια φθοράς και με ορατό τον κίνδυνο κατάρρευσης.

Όπως κι άλλη φορά είχαμε σημειώσει, σε μια τέτοια περίπτωση εκτός από τις υλικές ζημιές στα παρακείμενα σπίτια, θα κινδυνεύσουν και ανθρώπινες ζωές, αφού μάλιστα στη βάση του βράχου, στον οποίο στηρίζεται το φρούριο, υπάρχει πολυσύχναστη κεντρική οδική αρτηρία.

Αυτούς τους κινδύνους επικαλείται ο Δήμαρχος σε επιστολή του προς την Υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, της οποίας ζητεί την παρέμβαση, προκειμένου να προστατευθεί αυτό το πολύτιμο μνημείο της πολιτιστικής κληρονομιάς της Νιούριου, που αποτελεί σημείον αναφοράς για το νησί. Η παράταση, σημειώνει, της έλλειψης συντήρησης αυτού του σημαντικού μνημείου, θα οδηγήσει σε καταστάσεις μη αναστρέψιμες. Εξάλλου, για το ίδιο θέμα, αναφέρεται σε Δελτίο Τύπου του Δήμου, ότι, μετά την ολοκλήρωσή, από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, της μελέτης για τη στήριξη του Οξού, έχει προγραμματιστεί η υπογραφή νέας σύμβασης για τη μελέτη στήριξης των πρανών του εν λόγω φρουρίου.

ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΘΗΚΕ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΚΥΡΑ»

Ένα ακόμα έργο αναγκαίο και υψηλής προτεραιότητας, έλαβε τέλος και με ιδιαίτερη ικανοποίηση πληροφορούμαστε ότι πραγματοποιήθηκαν οι εργασίες διαπλάτυνσης και τσιμεντοστρώσεως του δρόμου, προς το μοναστήρι της Κυράς.

Από τα εγκαίνια του νέου δρόμου

Επανεπιλημμένα η εφημερίδα μας ύψωσε φωνή και επισήμανε τον ορατό κίνδυνο ατυχήματος, που εγκυμονούσε η κυκλοφορία οχημάτων σε ένα δρόμο-μονοπάτι, με κατεστραμμένο οδόστρωμα, με περιορισμένο πλάτος, πολύστρωφο, χωρίς προστατευτικές μπάρες, σκοτεινό, κατά τη νύχτα και με μεγάλη κυκλοφορία στις μέρες και ιδιαίτερα στα βράδια του πανηγυριού της Μονής. Σε ένα δρόμο, που, ενώ με δυσκολία κυκλοφορούσαν μικρά οχήματα, εκτελούσαν δρομολόγια και πούλιαν, μεταφέροντας προσκυνητές. Το γεγονός ότι, μέχρι τώρα αποφεύχθηκαν ατυχήματα και το νησί δεν θρήνησε νεκρούς, αναμφίβολα οφείλεται στο χέρι της Μεγαλόχαρης. Ελπίζουμε με τα έργα, που, όπως προαναφέρθηκε, ολοκληρώθηκαν, να έχει λυθεί ικανοποιητικά το πρόβλημα και εφεξής να κυκλοφορούν με άνεση και ασφάλεια, τόσο οι προσκυνητές της Μονής, όσο και οι γλετζέδες, που, κάθε χρόνο, πρεπιίζουν το πανηγύρι της.

Όπως αναφέρεται σε Δελτίο Τύπου του Δήμου, ο δρόμος έχει μήκος 1.800 μ. ενώ με τη διαπλάτυνση που έγινε, το πλάτος, καθ' όλο το μήκος της διαδρομής, έφτασε τα 5μ. Η δαπάνη του έργου, που έφτασε τα 266.500 ευρώ, καλύφθηκε από πιστώσεις του Δήμου. Όπως δήλωσε ο Δήμαρχος, έχει προγραμματιστεί να ακολουθήσει η τσιμεντοστρώση και του δρόμου από το μοναστήρι της Κυράς προς τις Λιές, που έχει ανοιχθεί επί δημαρχίας του αιεμνήστου Παναγιώτη Κατσιματίδη.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΝΙΟΥΡΙΟΥ

Από το Εθνικό Κτηματολόγιο δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία, που αφορούν τις περιοχές, στις οποίες έχει τελεωθεί η κτηματογράφηση. Μεταξύ αυτών είναι και Νιούριος, για την οποία η ανακοίνωση αναφέρει:

Η κτηματική περιουσία της Νιούριου ανήκει σε 1.373 ιδιοκτήτες. Δηλώθηκαν 4.250 γεωτεμάχια, 23 κάθετες ιδιοκτησίες και 83 οριζόντιες. Τα περισσότερα ιδιοκτησιακά δικαιώματα και συγκεκριμένα το 59,1%, ανήκουν σε αγροτικές εκτάσεις. Το 72,2% των δικαιωμάτων, δηλώθηκαν με τίτλους, το 17,2% με κληρονομιά και το 4,5% με χρησικτησία. Στατιστικά σε κάθε ιδιοκτήτη αντιστοιχούν, κατά μέσον όρο, 3,8 δικαιώματα. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, ένα πλήθος ακινήτων άλλαξαν δικαιούχο, αφού δηλώθηκαν με χρησικτησία ή με αποδοχή κληρονομιάς, ενώ η ολοκλήρωση του Κτηματολογίου θα εξασφαλίσει εφεξής την ταυτότητα του ακινήτου καθώς και τον ιδιοκτήτη του.

ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ Η ΑΝΤΙΚΑΤ'ΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών Στέλιου Πέτσα και μετά από εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής Αξιολόγησης του Υπουργείου, εντάχθηκε, προς χρηματοδότηση στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», το έργο «Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης Μανδρακίου και Πάλων νήσου Νιούριου και αγωγού μεταφοράς νερού έως την αραλάτωση», σύμφωνα με μελέτη, που υπέβαλε ο Δήμος. Το έργο δαπάνης 1,2 εκατ. ευρώ αφορά:

Από τη συνάντηση του Δημάρχου με τον κ. Πέτσα παρουσία και του Βουλευτή Βασ. Υψηλάντη

α.- την αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης στο Μανδράκι, μήκους 5.000 μ. με τον κατάλληλο εξοπλισμό λειτουργίας του, όπως εκκενωτές, αεραγωγό, φρεάτια κλπ.

β.- την αντικατάσταση του εσωτερικού δικτύου των Πάλων μήκους 2.960 μ. με τον κατάλληλο και εδώ εξοπλισμό και 4 βρύσες.

γ.- την τοποθέτηση στο εργοστάσιο αραλάτωσης δυο αγωγών μεταφοράς νερού, ενός προς το κεντρικό αντλιοστάσιο Μανδρακίου, μήκους 2.814 μ. για ύδρευση του οικισμού Μανδρακίου και του επέτερου προς τις δεξαμενές του οικισμού των Πάλων μήκους 2.189μ. Κατά μήκος των δικτύων θα κατασκευαστούν φρεάτια αερεξαγωγών και εκκένωσης.

Με την κατασκευή του έργου αυτού και την ολοκλήρωση των εργασιών τοποθέτησης του δικτύου ύδρευσης των ορεινών οικισμών, που ήδη οι εργασίες βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο, θα αντιμετωπιστεί πλήρως το πρόβλημα ύδρευσης ολόκληρου του νησιού, με συνεχή παροχή νερού στις βρύσες όλων των σπιτιών. Εξάλλου, σε καλό δρόμο βρίσκεται ένα άλλο εκκρεμές έργο, εξίσου σημαντικό και αναγκαίο, η εγκατάσταση νέου αποχετευτικού δικτύου στο Μανδράκι. Σε πρόσφατη συνάντηση του κ. Πέτσα με τον Δήμαρχο Χριστόφορο Κορωνάιο, παρουσία και του Βουλευτή Δωδεκανήσου Βασίλ. Υψηλάντη, ο Υπουργός δήλωσε ότι το έργο προχωρεί προς ένατη στο ίδιο πρόγραμμα για χρηματοδότηση.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟ ΚΕΝΩΝ ΚΑΘΙΣΜΑΤΩΝ ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΖΗΤΑ ΤΗ ΛΥΣΗ ΤΟΥ

Μέσα στο καταχείμωνο και παρακάμπτοντας την ταλαιπωρία του ταξιδιού, πραγματοποιήσε πρόσφατα την καθιερωμένη επίσκεψή του στη Νιούρι ο Μητροπολίτης μας κ.Ναθανάηλ, για να επικοινωνήσει με το ποιμνίο του, να του απευθύνει λόγους ψυχοφελείς, να τους ενθαρρύνει στον αγώνα της καθημερινής ζωής, να ακούσει και να συμμεριστεί τα προβλήματά τους. Όμως τέλεσε Αρχιερατική λειτουργία στην Ποταμίτσια, προ κενών καθισμάτων.

Αν οι πληροφορίες, που μας δόθηκαν είναι σωστές, το εκκλησιασμά δεν ξεπερνούσε τα είκοσι άτομα, συμπεριλαμβανομένων επιτρόπων, ψαλτών και νεωκόρων. Θλιβερό το φαινόμενο, μιας γυρίζει πίσω, σε παλιότερες εποχές, τότε που ο εκκλησιασμός ήταν στοιχείον, εκ των ων ουκ άνευ, στη ζωή των ανθρώπων. Τότε, που, στην ίδια εκκλησία, προηγείτο ο Επίτροπος στη Μικρή και Μεγάλη είσοδο, για να ανοίξει χώρο ανάμεσα στο εκκλησιασμά, για να περάσει ο ιερέας, τότε που οι θέσεις των παιδιών, εμπρός από τα αναλόγια, ήταν πάντα γεμάτες, τότε που στα αναλόγια εδμιουργείτο το αδιαχώρητο, αναγκάζοντας τον ψάλτη, να χωρίζε σε ομάδες τους «κανονάρχους» και να τους καλεί εκ περιτροπής κοντά του. Τότε ο κόσμος έτρεχε στην εκκλησία, για να βρει τον Θεό. Γιατί, όπως έλεγε μια παλιά Νιούριακη παροιμία « όπου βασιτά τον Θεό δε χάνεται».

Τώρα στον ίδιο τόπο, στον ίδιο χώρο, ίδιοι άνθρωποι, όμως με ... κουλτούρα διαφορετική. Το φαινόμενο της Νιούριου έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα της εποχής, που τόσο η πανδημία, όσο και ο πόλεμος που πρόσφατα ξέσπασε, οδηγούν τον κόσμο στην εκκλησία, για να βρει τον Θεό.

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΝΙΟΥΡΙΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΧΘΗΚΕ Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ

Με απόφαση της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών επαναλειτούργει το Τελωνειακό Γραφείο Νιούριου και ήδη έχει προκηρυχθεί διαγωνισμός για την κάλυψη της θέσης. Όπως είναι γνωστό το Τελωνείο από επαλείας και μετά τη συνταξιοδότηση του αιεμνήστου Βαγγέλη Μελαχρινάκη, παραμένει κλειστό, ενώ επανειλημμένα διαβήματα του Δήμου, δεν έφεραν αποτέλεσμα.

Στο μεταξύ οι ολοένα αυξανόμενες διαδικασίες τελωνειακής αρμοδιότητας, λόγω της αυξημένης εξαγωγικής κίνησης των ορυχείων της υποδάς Γυαλί, ιδιαίτερα προς λιμάνια του εξωτερικού, αναλαμβάνονταν από στελέχη του Τελωνείου Κω με όλες τις δυσχέρειες, λόγω απόστασης, καιρικών συνθηκών, μέσω συνκοινωνίας κλπ. πέρα από το κόστος των μετακινήσεων.

Η επαναλειτουργία του Τελωνείου θα έχει ευμενείς επιπτώσεις και στην τουριστική κίνηση της Νιούριου, αφού θα υπάρχει δυνατότητα κατάλληλου σκαφών απ'ευθείας από λιμάνια του εξωτερικού. Αναμένονται τα αποτελέσματα του προκηρυχθέντος διαγωνισμού για την κάλυψη της θέσης, προκειμένου να προχωρήσουν οι σχετικές περαιτέρω διαδικασίες και το γραφείο του Τελωνείου να ξαναβρεί τις πόρτες του.

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΥΔΡΟΠΛΑΝΩΝ ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Στην επικαιρότητα βρέθηκε για μια ακόμα φορά, το θέμα της δρομολόγησης υδροπλάνων, για την εξυπηρέτηση της συγκοινωνίας νησιωτικών περιοχών της Χώρας. Είναι θέμα πολυσυζητημένο, για το οποίο κάθε φορά καταστρώνονται προγράμματα, εξαγγέλλονται προορισμοί, χαράσσονται σχέδια κατασκευής υποδομών, όμως μέχρι τώρα δεν υπάρχει φως.

Οι τελευταίες πληροφορίες αναφέρουν ότι υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της εταιρείας «Ελληνικά Υδροδρομία», ως επικεφαλής ομίλου ενδιαφερομένων εταιρειών, που αφορά τη δημιουργία Υδροδρομίων σε 11 νησιά των Δωδεκανήσων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η Νιούριος, και 9 των Κυκλάδων. Ακολούθησε συνάντηση του αρμόδιου Υφυπουργού Ν.Ταγάρ με εκπροσώπους των ενδιαφερομένων επενδυτών, αφού προηγουμένως υπεγράφη απόφαση, με την οποία επιταχύνεται η περιβαλλοντική αδειοδότηση των υδροπλάνων. Κατά τη συνάντηση εξετάστηκε το θέμα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στοιχεία που θα ληφθεί σοβαρά υπόψη και θα συμβάλει θετικά στην επίτευξη των διαδικασιών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασαν οι εκπρόσωποι των επενδυτών, τα Υδροπλάνα είναι τα πιο φιλικά προς το περιβάλλον μεταφορικά μέσα, με τα μετρήσιμα ποσοστά των περιβαλλοντικών οχλήσεων να είναι τα πιο χαμηλά στη βιομηχανία των συγκοινωνιών. Όπως τονίστηκε στη συνάντηση, τα Υδροπλάνα έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία σε πολλές ξένες χώρες και μπορούν να αποτελέσουν και για την Ελλάδα αξιόπιστη συγκοινωνιακή λύση. Ειδικά προσφέρονται ως λύση στη συγκοινωνία μικρών νησιών, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, που παράλληλα με τη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, ενισχύουν και το συναίσθημα ασφαλείας των κατοίκων. Η συνάντηση έληξε, με την πρόθεση να επισπευστούν οι διαδικασίες και στο συντομότερο δυνατό χρόνο, τα Υδροπλάνα να «ανοίξουν φτερά» στον Ουρανό του Αιγαίου.

ΑΠΟ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΣΤΗΘΗΚΕ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΣΤΗ ΝΙΟΥΡΙΟΥ

Εντυπωσιακά είναι τα αποτελέσματα και εύχρηστοι οι καρποί της ανακύκλωσης, που παρουσιάστηκαν στη Νιούρι. Η ομάδα «Νιούριος» με τη συμμετοχή των μαθητών Δημοτικού και Γυμνασίου του νησιού, συνέλεξαν 110 κιλά άχρηστα δίκτυα από τους ψαράδες του νησιού, τα οποία απέστειλαν προς ανακύκλωση στην Blue Cycle.

Τα δίκτυα μετασκευάστηκαν σε πλάκες πλαστικού, με το οποίο και σε συνδυασμό με ξύλινο σκελετό, οι μαθητές, με την καθοδήγηση του βιομηχανικού σχεδιαστή Κων. Σκόπα, σχεδίασαν και κατασκεύασαν σειρά παιχνιδιών, τα οποία έστεισαν στην παιδική χαρά του Νηπιαγωγείου καθώς και μικρά οικίσματα για φιλοξενία αδέσποτων γαπιών, όπως φαίνεται στις φωτογραφίες που δημοσιεύουμε. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η όλη δραστηριότητα είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα PLAY, το οποίο λειτουργεί σε τέσσερα εβδομαδιαία εργαστήρια, με την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, τη συνεργασία της Blue Cycle και τη χορηγία της Aegean και της Blue Star Ferries. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας δείχνει καθαρά τα ευεργετικά αποτελέσματα, που μπορούν να προκύψουν από την ανακύκλωση και μακάρι να αποτελέσει ερεθισμα για την παραπέρα επέκταση του θεσμού στο νησί μας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΝΙΟΥΡΙΟΥ

ΖΗΤΗΘΗΚΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΝΗΣ. ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ως ευνοϊκή, για την ευχερέστερη αντιμετώπιση των προβλημάτων των λιμενικών εγκαταστάσεων της Νιούριου, θεωρήθηκε η απόφαση δημιουργίας του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Κω, Νιούριου και Α-στυπαλαίας. Όπως φάνηκε όμως στην πορεία του χρόνου, το έχει η μοίρα της Νιούριου, να βρισκε τις πόρτες κλειστές. Όπως καταγγέλλει ο Δήμαρχος Χριστόφορος Κορωνάιος, σε έγγραφο του προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με κοινοποίηση σε όλους τους τοπικούς βουλευτές:

α.- Ο λιμενικός προβλήτας, στο κεντρικό λιμάνι του νησιού έχει υποστεί καθίζηση ακριβώς στο σημείο πρόσδεσης των πλοίων της γραμμής και η κατάσταση ολοένα και επιδεινώνεται, με κίνδυνο, να καταστεί προβληματική ίσως και αδύνατη η προσέγγιση του πλοίου, με όλες τις αρνητικές συνέπειες, που μια τέτοια εξέλιξη θα έχει για το νησί.

β.-Στον ίδιο χώρο, το σκάπαστρο του χώρου αναμονής των επιβατών, έχει αποκολληθεί, με αποτέλεσμα οι επιβάτες να βρίσκονται εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες, ιδιαίτερα όταν το πλοίο καταπλέει κατά νυχτερινές ώρες.

γ.- Στο καταφύγιο σκαφών αναψυχής (στη μαρίνα) των Πάλων, εκτός του ότι υπάρχει άμεση ανάγκη αντικατάστασης του ηλεκτρικού συστήματος, κάθε καλοκαίρι δημιουργείται συσώρευση άμμου στο στόμιο του λιμανιού, με αποτέλεσμα την αδυναμία εισόδου τουριστικών σκαφών, πολλά από τα οποία αναγκάζονται να αλλάξουν προορισμό. Απαιτείται η έγκαιρη ανάληψη ενεργειών, ώστε το λιμάνι να έχει απελευθερωθεί, προ της τουριστικής περιόδου.

Και για τα τρία θέματα έχει ζητηθεί, από μακρού χρόνου, η παρέμβαση του Λιμενικού Ταμείου Κω, ως καθ' ύλην αρμόδιου φορέα, από το οποίο όμως μέχρι τώρα δεν έχει εκδηλωθεί ανταπόκριση. Κατόπιν αυτού ο Δήμαρχος, ζήτησε την παρέμβαση του αρμόδιου Υπουργού, ενώ σε ένδειξη διαμαρτυρίας, κήρυξε αποχή από τις συνεδριάσεις του συμβουλίου του Α.Τ., Το θέμα όμως έχει φτάσει και στη Βουλή, με ερωτήσεις προς τους αρμόδιους Υπουργούς, από το Βουλευτή και πρώην Υπουργό Νεκτ. Σαντορινού και τη Βουλευτή Μίκα Ιατρίδου.

